

پەندى ئازارەكان كۆمەلە چىرۆك

نووسەر: سلیشان وههمی

كۆمەلە چىرۆكى

پەندى ئازارەكان

نووسىنى: سلىقان وەھمى رفعت

پىداچونەو: سلىقان وەھمى رفعت

بەرگ: ئارمان ھاوارى

پيشه‌کى

خويندنه‌وه، يه‌کيکه له هۆکاره‌کانى کهم کردنه‌وهى نارمحه‌تیه‌کان، ئه‌توانیت وات لئیکات به داهاتوت گه‌شبین بیت، وه‌لى له هه‌ندیک چيرۆکيشدا، تراژیدیایه‌کى وه‌ها هه‌یه، که وات لئ ده‌کات خۆت له شوینی کارئه‌کتره‌کان دابنیت و هه‌ست به نازارمه‌کانیان بکه‌یت.

ئهم کۆمه‌له چيرۆکه‌ى له‌به‌ر ده‌ستى ئیوه‌ى خوینهر دایه، چيرۆكى ته‌مه‌نیکه، که تووره‌بووم له ده‌ست نازار کيشانى مرۆقه‌کان به‌هۆى کولتورى باوى کۆمه‌لگه. به‌هۆى هه‌ست نه‌کردنى تاک به به‌رپرسيارىيه‌تى به‌رامبه‌ر ئه‌رکه‌کانیان و زۆر هۆکارى دیکه، لای من وابوو نووسين و ده‌ربیرينى مه‌به‌سته‌کانمان له چيرۆک و شيعر وه‌رنوسراویكى دیکه‌دا، باشتيرين ريگه‌يه بو گه‌ياندنى په‌يامه جوړاوجۆره‌کانمان. بۆيه ئومید نه‌که‌م، ئه‌وه‌ى له دلى منه‌وه هه‌لقو‌لاوه بگات به دلى ئیوه.

بهیبوون

تەمەنم ۶ سألبوو، لە یەکیک لە کۆلانه کۆنەکانی شار نیشتهجیبوین. پربوو لەمنداڵ لەناو ئەو هەموو منداڵە کچیک هەبوو لە پراڤە بەدەر جوان بوو، ئەو ۸ سأل بوو و قژیکی پرەش و پروخساریکی ئەسمەر، دوو چاوی قاوہیی گەورە، کیش و بالای لەگەڵ تەمەنیدا گونجاو بوو. هەر جارێک بچومایەتە دەر مەو ئەوی لئ بوایە یاریم لەگەڵ منداڵەکان نەدەکرد، لەلای دایکم دا دەنیشتم و سەیری روخسارە بیگەردەکەیی بهیبوونم دەکرد، هەموو جارێک بەدایکم دەوت (دایکە بۆ وەک ئەو جوان نیم؟ سەیرکە بەی بچوکییە سەرنجی هەمووانی بۆ لای خۆی راکنشاو، هەمووان خوشیاندهوئ)، خودای میهرەبان تەواوی جوانیەکانی دونیای لەودا کۆکردبوو مەو، لەو کۆلاندەدا تەنھا گرنگی بە دوو منداڵ دەدرا یەکەمیان نازلی بوو کە کچیکی زەنگین بوو، دووهمیان بهیبوون بوو کە جوانیەکەیی وەسف نە دەکرا.

پۆژان هات و پۆیشت بهیبوونی جوان گەورە دەبوو، گەیشتە پۆلی شەش جوانتر بوو بوو کچیکی بیدەنگ، زیرەک و هەست ناسک، من و ئەو لە یەک قوتابخانە بووین هەر جارێک کەسیک نازاری دابام ئەو وەک پالەوانێک دەهات و یارمەتی دەدام و ژیری دەکردمەو. من ناوم لئ نابوو (پالەوانەکەم) هەموو جارێک ناگادارم بوو دەبوت دایکت ئامانەتی منی کردووی تۆش هەر چیت ویست دوای وانەکان وەرە لای من،

منیش بهو دهنگه كزو ناسكهوه پيم دھوت باشه داده پالھوانه
مپھرهبانهكهم، كه وام پي دھوت به قاقا پي دهكھني و ماچي
رومھتي دھكردم و دھپيردمه پولهكهم. ھھموو جاريك
جانناكھشي بو ھل دھكرتم دھيوت تو بچوكي ناتواني ئھو
كتيبانھ به شانھكانت ھلگري.

رؤزي چوارشھممه بوو و بهرھو كوتايي كاتي خويندن
دھچوپين، قوتابيان نارمھتھتھوون بهوھي ھيندھيان نھماوھ لهگھل
ھاوري نزيكھكانيان جوودابنھوھ و بو ماوھيھكي دريژ پيئكھوھ
له گورھپاني قوتابخانھ ياري دووگولي و پھت پھتھن ناكھن، بو
ماوھيھكي دريژ ماموستا كوھيان ناكاتھوھ سرودي ئھي رھقيب و
گوراني ھھمھجوري مندالانھ بهيھك دھنگ بچرن. ھھمووان
جوره بيزاريھكيان پيوھ دياربوو كھش و ھوايھكي گھرم بوو
لھپر نالھيھك ھات و ھاوارو قيژھي قوتابيان بهرز بووھوھ،
ھھمووان بهپھله چوپنھ دھرھوھ ھس ماموستايھك و موبايئيكي
بھدھسھوھبوو ھاواري ئھكرد (ئھو بومبھ لهكوئيھو؟ ھھموتان
باشن؟)، منيش ويلبووم بھدواي داده بهيھووندا چيتر نھمتواني
بھرگھ بگرم چومھ لاي سھرپھرشتي پولهكھيان بھدھنگيكي
لھرزوكھوھ.

- ماموستا، ماموستا داده بهيھوونم كواني پولي شھشھ ئھو
ديارنيھ؟

- بهيھوون؟ بھر است بهيھوون لهكوئيھه؟ تو ليرھه دھيدوز مھوھ.

منیش به هیمنی و تنۆک تنۆک فرمیسکم دهر شت دهمویست ئەو
 ناگادارم بی. زۆر دهرسام نینۆکه بچوکهکانی خۆمم به ددانه
 وردهکانم دهرتاند له ترسا، له پهر هاواری مامۆستا نهسرین
 بهرز بووهوه،

– بهریو بهر بهیوون باشنییه، ههموو روخساری خوینه.
 شوشه‌ی په‌نجه‌ره‌که کهوتوو هه‌سه‌ریا پنیوسته‌ بیه‌ینه
 نه‌خۆشخانه.

به‌یونی جوان چ روژانیکی ناخۆشی به‌سه‌ربرد، دادم
 جوانیه‌که‌ی له‌ده‌ستدا و روخساره‌ پاکه‌که‌ی ئیستا شوینی ته‌قه‌لی
 پنیویه و جوانیه‌که‌ی نه‌هینشتوووه، ئیتر که‌س گرنگی به‌و نادات
 له‌ دانیشتوانی گهره‌ک، ناخر ئەو جوان نه‌مابوو و
 ده‌وله‌م‌ندیش نه‌بوو، که‌س گرنگی به‌و ناخه‌ جوان و
 میهره‌بان‌ه‌ی نه‌دا، گرنگی به‌و هه‌سته‌ ناسکه‌ی نه‌دا، جگه‌ له
 خیزانه‌که‌ی بۆ که‌س گرنگ نه‌مابوو!

کۆتا تا‌قی کردنه‌وه‌مان بوو، له‌ هۆلی تا‌قی کردنه‌وه‌ دهرچووم
 داده‌ میهره‌بان‌ه‌که‌م بینی ده‌گریا، ده‌سته‌ بچوکه‌کانم خسته‌ سه‌ر
 شان‌ی.

-داده‌ بۆ ده‌گریه‌ی چی بووه؟ باشنه‌بووی؟

+ له‌یلا من ترسناکم ئیستا، توش له‌من دهرتری؟ توش منت
 خۆشناوی؟ ئەها ههموو قوتابیان ههموو هاواری‌یکانم ئیستا لیم
 دهرترسن، هینده‌ ناشرین بوم که‌س گویم بۆ ناگری بۆ که‌س
 گرنگ نیم!

-من ناترسم، تو نئیستاش له ههموو کچهکان جوانتری، ناخت جوانتره روخسارت جوانه.

ئهو زور ئازاری دهکیشا رهنکه زور خهیاالی جوانی دروست کردییت، بهلام وا خهیاالهکانی بوون به خولهمایش، لاوازبووبوو بهو ههموو قسانه، ئهوان تینهئهگهیشتن که خودا ویستی و ابووهو بهسهری هیناوه، لئی دهترسان ئاخر لهچی دهترسن؟ خو ئهو ههر ئهو بهیوونه جوانیه که چهن مانگیک پیش نیسته دهتاناسی، بهههر حال بهیوون گهورهبوو چوندهر مهوی لهبیری خوی بردبووهوه و میشکی ئالوزبووبوو، منیش زور ههولم دهدا دلخوشی بو بگهرینمهوه، بهلام منداالیک دهبی چی پی بکری؟

روژی لهدایکبونی کتییی (دوباره گول بگره بیسهلمینه وشک بونت ئهفسانهیه)م کرد بهدیاری بوی و ئاگام لیبوو زوربهی کاتهکانی به خویندنهوی کتیه جیاواز هکان بهری دهکرد، له قوتابخانهش بهردوام یهکهمی پولهکهیان بوو. پاش ماوهیهک بهیوون زور بههیز دهر دهکوت، پیدهکهنی و قسهی دهکرد و بووبوو به کهسیکی کومه لایهتی و جیاواز، هینده بهجوانی و به بههیزی رهفتاری دهکرد چیتر کهس قسهیهکی ناخوشی نهکرد به رویدا، سهرکهوتن لهدوای سهرکهوتن ژیان خوشیهکانی ئاراستهی ئهوکرد، بهیونیش بهرمو لوتکه ههنگاوی دهنه. ئهو گهیشته زانکو بووبه پاریزهر ژیانی زور کهسی بزگار کرد، بیرکردنهوی زورکهسی گوری نیستا ئهو بههیزترین کچی شاره و جوانترین و میهرهباتترین ئافهته

همموان بریاریان دا ناخی ببینن، همموان ههستیان به جوانی ناخی کرد، چاویان کرایهوهو جوانهکانیان بینی. نیستا لهجیاتی روخسار، قسهکانی و کردار هکانی سهرنجی همموانی راکیشاوه، نیستا داده بهیبوونی پالهموان له گولهبهیبوون جوانتر ئەگهشیتهوه.

چ میهره بانیه که خودایه!، بههیزی و جوانی و میهره بانیه لهیهک کهسدا کۆبکهیتهوه، دواى ئەو هممو ناخۆشی و نازاره دوباره پیکهینت کرد به میوانی و کۆشکی بچوکیت پرکرد له خهیاالی جوان، ژیانیت پرکرد له خۆشی و شادی و سهرکهوتن. ژیان جگه له بهیبوون له ئیمهشی گهیانند بۆ ئەوهی سهرکهوتوو بیت پروالتهیکی جوانت ناوی، بهلکو ناخیکی بههیز و کۆلندهری دهوئیت.

هئمن ئەو پیاوه به ئەزمونەى ئیستای منى درووست کرد

له خوارووی گەرەك، خانویەك كه روبەرەكەى ١٩٠م بوو، مەتەبەخێكى بچوك و دووژوور دوابەدواى مەدبەخەكە دەهاتن و بەشێوهى خانووه كۆنەكان درووست كرابوو و گۆرانكارى تێدا نەكرابوو. هەموو ئیوارەىك پیاویكى بەلأ بەرزى ریش و سەمێل ئەستورم دەبینى، له مزگەوتەكەوه به گۆچانێكەوه به پشەتى چەماووه هێواش هێواش دەگەراییهوه ماله كپ و بێدەنگەكەى. زۆر لام سەیربوو كه ئەو ماله نه كەس هاتووچۆى دەكرد، نه هیچ كەسى تری تێدا دەبینرا، جگه لهو پیاوه پیره و كورێكى گەنج كه دواتر تێگەیشتم ئەو كورە له چێشتخانە كار دەكات و كاتى ژەمه خواردەنەكان خواردن دەهێنێت، لەبەر امبەردا مانگانە پاره وەر دەگرێ، بەلأى بەتاسەوه بووم بزەنم ئەو ژيانە چۆنه و ئەو پیره پیاوه چیرۆكى ئەم تەنبايیهى چیه؟، رۆژێك كه له مزگەوت دەگەراییهوه كەش و هەوايەكى زۆر سارد و بارانای هەبوو شار، دەستى ئەو مامەيم گرت و برەو مالهكەى بردم، هەر بەدەم رێگەوه كۆمەلأى دووعاى خێرى بو كردم و رەحمەتى بو پەروەردەى دايبام نارد، كه گەيشتین فەرمووى ژوورەوهى كردم و پێكەوه دانیشتین و كەوتینه گفتوگو.

من: مامە بەتەنيا دەژیت دياره؟

-بەلأى رۆله گيان.

-ئەوھى راستى بى دەمەوى ئەوھ بلىم.

من بىدەنگ بووم و دەترسام. ئەو رووخسارى، دەنگ و
كەسايەتى سامىكى لە دلى مروڤ دروست دەكرد، برۆ
كەوانىيە بەرزەكانى و سەيركردنە بەھىزەكانى ھەمەوى
ھۆكار بوون كە ھەست بەكەم كە تورە دەيىت و قسەكانى من
بەبىرئىزى وەر دەگرئىت.

-تكا ئەكەم ئەگەر بىرئىزى بە مەزنى خۆت بمبورو، بەلام
زۆر دەمىكە ئارەزوومە چىرۆكى تەنئايى تو ببىستم.

سەرم نەوى كرددوو وتى: -كئ وتويەتى من تەنئام؟؟ بەلام
ئەگەر تامەزرۆى سبەى بەياني زوو وەرەو بزانه كە چىرۆكى
من چىە.

زۆر دلخۆشبووم بەوھى رىگەى پىدام كە چىرۆكى ژيانى
بزانم، لەلام سەير بوو كە وتى تەنئيا نىم! بۆيە بە جۆش و
خروشىەكى زۆرەو چاوەرئى خۆرەلاتنم دەكرد و بە جۆرئ
نەم دەتوانى بەخوم. ھەركە خۆر ھەلھات و بووبە كاترئمىر
۷:۰۰ خۆم كردد بە مالى حاجىدا، ئەويش وا پئ دەچوو
چاوەرئى كرددبم، وتم دەتوانى دەسپىيكەى؟ وتى كورى چاك
ھىندە پەلە مەكە.

بەھەر حال دەستى پىكرد و قومىكى لەو چايپە دا كە من ئامادەم
كرددوو لە مالىكەيدا، وتى؛ (من يەكەم مندالى خىزانەكەم بووم،
باوكم پىشمەرگە بوو لەو سەردەمە بە مانگ و بە چەندىن
حەفتە ھەندىك بە سأل پىشمەرگەكان خىزانەكانيان نەدەبىنى.

هاوسره که ی بوو، به لّام سۆز و وهفایه کی کهم وینه له نیوانیان هه بوو.

ئیتتر ئەولاولاوازیبون و خرابیهی تهندروستی دایکم و ترسی له دهستدانی، خهوی شهوانی لی تۆراندبووم. ئاختر ئەو دایک بوو، باوک بوو، ئەو خۆشهویسته بوو که هه پیاویک بۆ بههیزبوون و زالّبوون بهسهه نارمهتیهکان پێویستهتی، ئەو عیشه بوو که نارامی دهروونی هه لاویکی سهردهمی من بوو، جگه لهوش خهمی خوشک و براکهه که تهنیا 5 سالّ بوون. نهه دهزانی چۆن لهه گنژاوه رزگارم بی و تهندروستیهکی باش بۆ دایکه میهرهبانکهه بهینم، بهو ترس و لهزهوه بهردهوام بووم له شهلاعی کردنم له نانهوا خانهیهک که نزیکه مالهکهمان بوو، ههه ئهه مالهی تۆ دهیینی. قومیکی له چاییه تالهکهدا که ساردیش بوو بووهوه و بهردهوام بوو.

ئیواریهکی پایز، که گهه مهوه بهه دههگامان پر بوو له خهک، بروسکهیهکی مێشک و دلّ و ههموو لهشی تهزاندنم. به پهله بههوه حهوشهکه چووم، دایکم بینی بهه جهسته سارد و سههه، دام له پرمهه گریان، خودایه چیهکهه ئهه ههموو بهدبهختیه چیه؟ خودایه من چۆن بتوانم بهسهه ئهه ئازاره زالّیم؟. دایکیشم رۆیشت و کچ و کوره پینج سالّ و نیوهکهی بۆمن بهجی هیشت. دهیان پرسیار مێشکی تهنیبووم، چۆن پهروه دهیان بکهه؟، ئەوانیش ههموو شهویک لهگهه دایکهدا نهخشهه ئهه میان دادهنا که لهه سالّهدا دهرونه قوتابخانه و دایکم ههموو بهیانیهک دهیانبا و دهیان هینتتهوه، ههموو

به‌یانییهک به خوشه‌ویستی و سۆزه‌وه خه‌بهریان ده‌کاته‌وهو
 به‌ره‌و قوتابخانه‌ ره‌وانه‌یان ده‌کات. خه‌یاله‌کانی ئه‌وانیش بوون
 به‌خۆله‌میشی به‌ر با.

من ناچار بووم به‌سه‌ر ئه‌م نازاره‌ش زالبم و به‌نه‌بوونی
 هاوریی ژیانم رابیم، به‌نه‌بوونی خوشه‌ویستی و ئه‌و سۆزه
 رابیم که دایکم پنی ده‌به‌خشیم. به‌ئواران شه‌لا‌عیم ده‌کرد و
 به‌یانیان خوشک و براکه‌م به‌ره‌و قوتابخانه‌ ده‌برد، خۆشم
 له‌لای مامۆستایه‌کی ئه‌م مزگه‌وته‌ بووم به‌قوتابی و وانه‌ی
 ئایینی پی‌ ده‌وتم. ده‌مویست به‌نه‌بوونی دایکم و
 خوشه‌ویستی‌ه‌کی و نه‌مانی تاکه‌ عیشقی ژیانم، خۆم بو‌ عیشقی
 خودایی ته‌رخان بکه‌م، ده‌مویست خوشه‌ویستی خودا هه‌موو
 ده‌روونم داگیریکات و له‌م نازار و نه‌هامه‌تییه‌ ده‌رباز بیم و
 ئومیدم بو‌ بگه‌ریته‌وه. چه‌ندین سالی ژیانم به‌و جۆره‌ به‌ری
 کرد و ئه‌و مانگانه‌یه‌ی له‌ نانه‌وا خانه‌که‌ ده‌ستم ده‌که‌وت
 به‌شیکیم پاشه‌که‌وت ده‌کرد و ئه‌و به‌شه‌ی تر بو‌ خوشک و
 براکه‌م داده‌نا که له‌هه‌یچیان که‌م نه‌بی. هه‌مان ئه‌و سۆزه‌ی دایکم
 به‌منی به‌خشی من پینشکه‌شم کرد به‌ئه‌وان، هه‌موو خه‌م و
 نازاری من به‌پینکه‌نینی ئه‌وان ده‌ره‌وییه‌وه.

ناهیکی هه‌لکیشا و وتی: من ژیانم به‌م شیوازه‌ به‌ری‌کرد
 تاوه‌کو خوشک و براکه‌م پینگه‌یاند، خستمه‌ مال و حالی
 خۆیان. هه‌موو شه‌وه‌کانم به‌ دیار چرایه‌که‌وه‌ به‌ری‌ ده‌کرد
 له‌گه‌ل ئه‌و نوسینانه‌ی که‌ مامۆستا پینشکه‌شی ده‌کردم تاوه‌کو
 زانیاری زیاترم هه‌بیته‌، زیاتر به‌ره‌و ئه‌و خوشه‌ویستی‌ه

ئىستەش دەژىم. من تەمەنى گەنجىم لەدەستدا، خىزانىكى
جوانم

لەدەستدا، داىكم و باوكم لەدەستدا، بەلام خودام ھەيە كە
ھەرگىز لەدەستى نادەم و خوشەويستىم بۆ ئەو بەردەوام ھىزى
پى دەبەخشىم، من لەخودا نەترساوم بەلكو خوشم دەويست.
ترس ھىز لەئىنسان و مردەگرى بەلام خوشەويستى ھىز
دەبەخشى، توانا دەگەر ئىنتەوھە بۆ گىيانى مروف.

بۆيە من تەنيا نەبووم خودا ھەرگىز بەندەكانى تەنيا ناكات
دۇنيايە. بەم شۆيە كۆتايى بەقسەكانى ھىنا و منىش لەمالەكەى
ھاتمە دەر، ھەزار جار سەرزەنشتى خۆم كرد كە بەردەرگاي
مالى خودام نەديووھ، نەمتوانيووھ بەرادەى پىويست سۆز و
خوشەويستى ببەخشىم بە خىزانەكەم لەكاتىكدا كە داىكم، باوكم،
خوشك و براكانم تەندروستن. لەكاتىكدا تواناي ھەموو شتىكم
ھەيە بەلام نەمتوانيووھ بەدل بەرمو خوشەويستى خودا بڕۆم،
من فېر بووم جگە لە ئەشقى كچىكى بالآ بەرزى لەشجوان و
رووخسار مانگ ئاسا، جگە لە خوشەويستى بۆ نىگاي كچىك
ئەشقى و خوشەويستى خودا ھەيە. وەك ئەو ئەشقى ئومىدى
بۆ مامە ھىمن ھىنا، ئەشقى داىك ھەيە وەك ئەو ئەشقى
مامە ھىمنى پەروەردە كرد، ئەشقى نىشتىمان بوونى ھەيە
ئەوھى كە ھىمنى بى باوك كرد. بەلام ئىستا ھەموان دوو دلن
لە بوونى ئەو خوشەويستيانە، و ھەموو خوشەويستىھەكيان بە
رەگەزى بەرامبەر بەستووئەتەوھ، ھەموو جوانىھەكى ژيان
ھەموو ئومىدىك، بەلكو ھەموو بوونيان بەستووئەتەوھ بە

ږهگزی بهرامبهر موه. به وشهیهک، به نیگایهک لاواز دهبن
 و دهکونه تلهکهوه و بو همیشه گیر دهخون و بهدبخت و
 قوربهسمر دهبن، ههنگاو دهبن بوریگهیهک ههگیز دلنیانین
 کوتاییهکهی بهختهوهریه. نهو کهسایهتییه بههیزه ی و نهو ژیانه
 پر دهردهسهریهی هیمن ناغا، بو ساتیک ناتوانم وینای نهو
 نارمهتیانهبکهه که چهشتویهتی و فرمیسک له چوانم قهتیس
 دهبی. دانه بهدانهی وشهکانی نازار مکانی بو همیشه
 فیرگهیهک بوون بو ژیانم، ږهنگه ږوژیک ږوداویک،
 چیروکیک، ږهنگه تهنها وشهیهک، وینهیهک ږیرهوی ژیانمان
 و نامانجهکانمان بگوریت..

ناوا بوونی خۆری ئەو کچهی هینشتا هەلنەهاتبوو

ئێوارەپهکی هاوین، بەرەو بازاری گەرەهی شار بەرێ
 کەوتم، قەرەبالەغیەکی زۆربوو، منداڵ، گەرە و پیر هەمووی
 تێکەلی یەک بووبوون. ناو بەناو چەن کەسێکت ئەبینی
 خەریکی هەوأل پرسیبوون و لە حاالی یەکتریان ئەپرسی،
 هەندیکجاریش کۆمەلە کەسێکت بەرچاو ئەکەوت، ڕەنگ
 زەرد و بیزار بەراڤەیک مرۆف هەستی ئەکرد کە هەموو
 خەمی دونیا لەسەر ئەوان کۆبوووەتەوه، بیرم لە ژبانی هەموو
 تاکیکی ئەو بازارە ئەکردەوه و لەرووخساریانم ئەپروانی.

لەپەر شانیک بەر شانم کەوت، کچیەک بوو کەوتە پێشتم قژە
 درێژو ڕەشه بەرەو نەقەکەهی سەرنجی ڕاکیشام، ئاوری دایەوه
 ڕووخساریکی لاواز و زەرد، هیندە گریابوو لەسەر ڕوومەتە
 سپیە بەرزەکانی جۆگەهی بەستبوو، چاومەکانی سوور
 هەلگەرابوون و هەنگاومەکانی خێرا خێرا ئەکردەوه، خۆی کرد
 بە یەکیک لە کۆلانە تەسک و تاریکەکانی بازارەکەیا، منیش
 لە سوچیکی کۆلانەکەوه لەوم ئەپروانی. هیندە بە کۆل ئەگریا
 جریوەی لە چۆلەکەکان بیریوو، لەگەل هەر دڵۆپە فرمیسکیک
 دونیایەک خۆزگەهی بەدی نەهاتوو، خەم و ئازاری ئەرشت،
 کچی بەدبەخت ئەبێ چیت بەسەر هاتبێ؟

چوومه پێش و وتم - سلاو خانم

ڕاچلەکی و بەترسەوه سەیری کردم و وتی:

-تۆ؟ تۆ كىيى؟ كى تۆى ناردووه؟ بۆ لىرهى؟ چىت ئەوئ؟ توخوا
لىمگەرىن.

هشش، لەسەر خۆ، من ناتناسم، تەنيا ھەستم بەو ئازارەى ناخت
کرد، بۆيە ويستم لەگەلتىم، ئىستا مالتان لەكۆيىيە با بىتەمەوہ؟

-نا نا توخوا مەمبەنەوہ، ئەوئ دۆزمخە، نەفەت لەوئ!

-باشە تەواو، ئەتەمە مالى خۆمان ئازارت پى گەيشتووه،
برىنەكانت پىويستيان بە پاك كردنەوہ و تىمار كردنە!

بە چپە چپىك وتى: ئەى كى برىنى دلم تىمارەكات؟

چووینە مألەوہ و خۆى شۆرد و دانىشت نانى خوارد و وتى من
پىويستە بمرم!

-مردن! تۆ شىتى! چۆن ئازارى ئەو جەستەيە ئەدەى كە
ئامانەتە لەلات؟

-خانم سوپاس بۆ ماندووبوون و مېھرى بى سنوورت، بەلام
لىم گەرىئ، من ئەبى لە نىوان مردن و ھاوسەرگىرى پىرە
پىاوئىك يەكئىكئىان ھەلئىژئىرم

-پىرەپىاوئىك؟ كچئىكى جوانى وەك تۆ، كە خەونى ھەموو
لاوھەكانى شارە بۆ پىرەپىاوئىك ھەلئەبئىژئىرى؟

وتى، لاوھەكانى شار گورگن لەپىستى مەر، تەنھا لەبەر ئەوہى
لە يەكئىك لە تۆرە كۆمەلايەتئەكان كورئىكم ناسى و بە ھەموو
وجودم خوشمويست، ئىستا ناچار كراوم ژيان لەگەل

رۆژئیک زۆر خراب نازاری دام، وهک درندهیهکی برسی
 پهلاماری دام، کەس نههات بههانا مهوه. ئیتر حوسهلهی
 بهرگه گرتتم نهما، نهتوانی چیتر لهگهڵ نهو نهشکهنجه و
 نازارانه ههلبکهم. به غههباری و نازاریکی زۆرهوه بهروه
 مائی باوکه بهرئ کهوتم، تهنیا دایکه لهمالبوو و زۆری لهخۆی
 دا و پیکهوه زۆر گریان، که باوکه و براکانم هاتنه ژورهوه
 بهتور بهیهوه تلهفونیان بو میدهکهم کردو وتیان وهره بهدوایا
 منیش لهترسا ههلهاتم و بهدوامدا نهگهڕین. من ناتوانم چیتر
 لهو ماله بزیم، نه باوانیکم ههیه و نهکەسیک پشتی پی بیهستم،
 مروڤ کاتیک زیندوو مانهوهی پی خوشه که نازیزیکی
 ههیبیت له خهמידا بیت.

لهقسهکانیا ههموو نازارو تالیهکانی ژیانیت بهدی نهکرد، چهن
 گهوهی خودایه! لهگهڵ نهو ههموو نهشکهنجیه هیشتا
 روحیت به زیندویی هیشتوتهوه، نهو زۆر ماندووبوو روحی
 ماندووتر لهجهستهی، خهوی لیکهوت فریشته ئاسابوو، کچیکی
 پاک، ساویلهکی نهو، تاکه تاوانی بوو که وایان بهسهه هینا.

رۆژبووهوه، چاوهکانم کردهوه نازهنین لهجیی خۆی نهبوو،
 نامهیهکی بهجی هیشتبوو،

سلاو خانمی فریادرس، ببوره که بیئهوهی ناگاداری ( )
 مالهکهتم بهجی هیشت، دواي ماوهیهکی زۆر، یهکهم جار بوو
 هینده بهئارامی بنووم. سوپاست نهکهم بو ههموو شتیک .

خوات لهگهڵ (نازهنین)

خیرا چوومه دهر موه، به لام هیچ کەسی لی نەبوو، گەر امهوهو
 خوار دنی بهیانیم خوارد و دوعای سهلامهتیم بۆکرد. چەندین
 رۆژ تێپەری، نیوار هیەک شنه بایهکی کز پەردهی ژور مەمی
 ئەجولانەدەوه، ئاوازی چۆلەکاکان غەمگین ئەهات بەگویمدا،
 گۆلەکان وەک نیوار مەکانی تر بۆنیان بەناو ژور مەمدا بلآو
 بووبوووه، که مۆبایلهکەم داگیرساند و بەناو پەر مەکانی
 فەیسبوکدا بەدوای هەوآله نوێکاندا ئەگەر ام، بەئازارترین
 هەوآلم بینی، که مندآل و گەرەهی رانەچلەکاند.

(کچیکی گەنجی نزیک تەمەن ۲۶ سآل، بەرەبەیانێ ئەمڕۆ، له
 یهکێک له بالهخانه تهواو نهکراوهکانی شار، کۆتایی به ژيانى
 خۆى هینا).

ئەى خوايه لهو هەوآله! لەر استیدا نازەنین تەنھا ۲۰ سآلی
 تەمەنى بوو، بەلام ئازار مەکانی پیریان کردبوو، من لهو ساتهوه
 یادگاری نازەنین له هزر مەدا کچی پایزه، چونکه به مردنی
 نازەنین و هەلۆه رینی گەلای تەمەنى پایز زووتر رەنگی خۆی
 پیشان داین، پەتی تەمەنى ئەو پچرا و له تەمەنیکى بچوو کدا
 مآلئوایى لهم ژيانه قیزهونه پیر له دەر ده سه ریه کرد. ئەو بووه
 قوربانى خۆشهویستی لاویکی گورگ ئاسا و خیزانیکى کالفام
 و نەرینیکى خراب. نازەنین یهکەم کچ نیه بهو هۆیه ژيانى
 ویران بووبی هەزارانى تر بوونه قوربانى، ئەى گەنجانى
 وه لاتەکەم کهى کۆل ئەدەن؟، کهى فامەکەن و ژيانیکى خوش
 به کهچهکانمان ئەبەخشن؟، چیتر

بهسه، با کچان و ژنانمان نهمرن، تهواوی جوانی دونیا
لهچاوی نهواندا کۆبوهتهوه، نهو رووناکییهی له چوانیاندايه
خاموشی مهکهن، باکەس نهبی بهقوربانی، ئیتر پیویستمان
بهوهیه بژین.

گهر انهوی ئومئدیک به مروفاياتی

همیشه، له زانکو تییینی کهسانی ترم دهکرد، دهمویست بزنام چۆن له کاتی بارودۆخه جیاوازهکان رهفتار دهکن. له کاتی پرسیار و قسهکانی مامۆستادا چۆن بیردهکهنهوه؟ ئایا گهشبینن یان رهشبین؟ هیوایان به ژیان ماوه یان تنها دهژین؟ و چهندین پرسیری تر که بهدوای ولامهکانی بووم.

له سه مهتای سألدا شیرینم بینی، سلاوم لیکرد ولامیکی ساردم وهرگرت، وەک ئهوهی بایهخیکی نهبی که چهند مانگه نهی ببینوم، بهلام گرنگیم پی نهدا. وتم رهنگه ماندوو بیت یاخود پرووداوئیک پرووی دابیت، شیرین به بهردهوامی خهبار و رهنگ زهره و لاواز بوو، همیشه دهمویست قسهی لهگهل بکهه، بهلام دواتر دم وت چۆن ریگه بهخوت ددهی دهستومردهیته ژیانکی کهسانی تر؟ گهر پیویستی به هاوکاری بیت خوی داوای دهکات، ئهوکات به خوشحالی یارمهتی بده، روژان هات و چوو ههموو روژیک چوونه زانکو و بابتهی دووباره تنها وانهکان و وهرگرتتی زانیاری نۆی جیاوازی دروست کردبوو. بهلام ببینی شیرین لهو بارودۆخه همیشه نارمهتهی دهکردم، له ههموو ولامهکانی بو پرسیری مامۆستاگان، تاریکی ، رهشبینی و بی ئومئدی بهدی دهکرا، ئهوهیچ هاورنییهتییهکی لهگهل دروست نه دهکردین. لهگهل ئهوهی من دهمویست لیی نزیک بم، همیشه ئهوهی دهکشایهوه دوواوه، لهگهل ههر ههنگاوئیکی من ئهوهی ههرگیز ههنگاوئیکی بو نهنام، بهلام روژیک ببینم پهیههندییهکی لهگهل بوو و دهگریا و دهگریا،

چاوه رېم کرد تاوه کو په یوه نډیبه که ی ته واو کرد، موبایل که ی داخست و دهستی به چاوه مکانیوه گرت و هه نسکی ددها، به هیمنی چومه تنیشتی و دهستم له سهر شانهمکانی دانا، سهیری کردم وهک نهوه ی بیهویت برؤم.

-ششش، هیچ ناپرسم و هیچ مهلی، تنها بگری، با ناسوده بیت، بگری با ناگری ناخست کپ بینهوه، بگری با دلّت لهو ههموو نفره ته پاک بینهوه.

سهری له سهر شانهمکانم دانا، وهک نهوه ی ههستی به پاریزراوی کردی، هینده گریا، ههستم به نازارهمکانی دهکرد له ههر هه نسکیکی، له ههر یه کیک لهو دلّویه فرمیسه که گهرمانه ی دهکوته سهر شانهمکانم.

وتی- من نه بی چیبکه م پهری؟ چوں لهم ههموو بی ئومیدیه دهر باز بیم؟ چوں جاریکی تر باوهر به مروفه کان بکه مهوه؟ نهو تاوانیکی نه بوو، من شکاندم ویستی دلخوشم بکات به قسه ی خوئی! به لام من ناتوانم چیدی متمانه ناکه م، لهتوش دهر رسم! له ههمووتان دهر رسم.

شیرین گیان نهوه ژیانی تویه من ناتوانم قسه بکه م، به لام بو تو جهرگم دهسوتی، چیت به سهر هات؟ ههموو گهشی و روو خووشی سالی رابردووت بو کوئی چوو؟ نهو ههموو وشانه ی دونیایه کی پر ئومید بوون، نه م ههموو بی ئومیدیه له پای چی؟

پنکه‌نینیکی گالته نامیزی کرد، وتی پهری گیان هیوادارم هیچ کاتیک نه‌کهویته بار و دۆخیک که هیوات به مروّقیه‌تی له‌دهست بدهیت، نه‌کهویته گومانه‌وه به‌رامبهر ژیان، گومان تالوت پی ده‌چیژی ئەزیزم.

چهند رۆژیک تیپه‌ری و له‌و بئده‌نگیه‌ی شیرین نازارم ده‌کیشا، به‌لام کاریکم له‌دهست نه‌ده‌هات جگه له‌وه‌ی له‌لای بم، منیش بئده‌نگ دانیشتبووم له‌پر که‌وته باسکردنی:

-کۆتایی زانکۆ بوو بریار بوو هاوسەرگیری بکهم، ههمووان رازیبوون، هاوسەرگیریه‌ک دوور له‌یه‌کتر ناسین، بریاری من له‌سه‌ر قسه‌ی باوکم بوو، پی‌ی وابوو کورپکی چاک و خیزانیکی چاکن، به‌داخم زمانم لال بوو نهم توانی بلیم ناخر من که‌سیک نه‌یناسم به‌چ تایبه‌تمه‌ندییه‌کی رازی بيم؟

ههموو کاره‌کانیان له‌ماوه‌ی مانگیک ته‌واو کرد و خیرا گواسترامه‌وه، که هیشتا به‌ته‌واوی ئەندامانی خیزانه‌که‌یم نه‌بینیوو، ههموو کاره‌کان زۆر سه‌یر ته‌واو بوون، من ده‌مزانی بارودۆخی ماددی باوکم خراب بوو، ده‌مزانی جار جار قهرزی ده‌کرد له‌بهر ئەوه‌ی ئیمه‌ برسی نه‌بین، به‌لام هەرگیز نهم ده‌زانی له‌بهرامبهر مندا پاره وهرده‌گرئ، بۆ خاتری خوشک و براکانم من قوربانی بووم. شووم کرد و هیچ مروّقیکم نه‌بینی، خیزانیک به‌ناو خیزان، په‌رته‌وازه و بی سه‌روبه‌ر، له‌ماوه‌ی مانگیک منیکی بیگانه‌ شاره‌زای ههموویان بووم، ده‌مزانی که‌چ تاوانیک له‌و ماله‌دا روو ده‌دات! له‌لایه‌ک له‌ناو خه‌ل‌کدا به‌دم یاخودا یاخودا خۆلیان ده‌کرده‌ چاوان، له‌ ماله‌ه‌ش هه‌لدانی پیک و جنیو

و لیدانی ئافرمت، خودا زۆری رحم باراندبوو بهسهریاندا،
 ئەوان له بهخشینهکانی نهگه‌یشتبوون، تهنها دوو مانگ توانیم
 بهرگه بگرم، ئیمه خیزانیکی جوان په‌رورده کراو بووین نان
 و ئاوێکمان ده‌خوارد و هه‌زار جار سوپاسگوزاریمان ده‌کرد که
 له‌مالی خۆمان ته‌ندروست بووین. زۆر قورس بوو بۆم به‌رگه‌ی
 ئەو هه‌موو ناسزاییه‌ی ئەوان بگرم و له هه‌مووی زیاتر
 لیدانه‌کانی هاوسه‌رکه‌م بوو، سه‌رخۆش ده‌بوو، ئیدی نه‌یده‌زانی
 ئافره‌تیکی ۱۸- ۱۹ سالان له‌بهر پێیه‌کانیدا، نازانم ره‌نگه
 ئەویش تۆله‌ی ئازاره‌کانی خۆی له‌من بکاته‌وه به‌لام بۆ من؟
 مرۆف له دوو حاله‌ت خه‌می به‌سه‌ر دا ده‌بارئ، یان تاقی
 کردنه‌وه‌ی خودایه که ئەبیت هه‌میشه سوپاسگوزاری
 به‌سه‌رکردنه‌وه‌کانی بین و چاوه‌ریی قه‌ره‌بووی ئازاره‌کانمانی
 لێ بکه‌ین، یان ئەنجامی هه‌له و ناشوکریه‌کانمان که نرخه‌ی ئەو
 هه‌موو پێز و نیعمه‌ته‌ نازانین پێمان به‌خشره‌وه.

ئەوان ده‌یانزانی بۆ خیزانیکی شکست خواردوون، به‌لام
 هه‌رگیز نه‌ده‌گه‌رانه‌وه لای خودا. من بریارم دا بگه‌ریمه‌وه مالی
 باوکم و به هه‌ر پێگه‌یه‌ک بێ ده‌ستم له‌ده‌ستی ئەو کوره و ئەو
 ماله به‌ربوو، به‌لام چی که ئەوان ئیستا مه‌زلۆم و من زالمه‌که‌م
 له‌چاوی خه‌لک، ئەوان ده‌توانن به شانۆیه‌ک راستی خۆیان
 بشارنه‌وه به‌لام من که له‌بهر ئاینه‌که‌م ده‌بی عه‌یبی خه‌لک
 داپۆشم! ئیدی جیابوونه‌وه‌که‌م شوکری ئەوئ. به‌لام ئەو قسانه‌ی
 که ده‌کری، ئەو نازناوه‌ی به منه‌وه لکاوه (ته‌لاق دراو) ئاه
 کوئیک خه‌مه. هه‌میشه خۆم تاوانبار ده‌که‌م و باوکم، خیزانه‌که‌م
 و ئەو خیزانه و خه‌لکانی تر، هینده گویم پر بووه له درۆ بپروام

به قسه‌ی راستی هیچ کس نیه. نارزوو دهکم له شوینیک بم کس له زمانم تینه‌گات و له زمانی کسپان تی نه‌گم، بۆئه‌وه‌ی گوئیستی هیچ درۆیه‌ک نه‌بم. ئیستاش ئهم کوره چهندین جاره داوای من له باوکم ده‌کات، به قسه خیزانیک دیندارن، له‌خوا ترسن و ههموو خه‌لک سویند به‌سه‌ریان ده‌خوات. کسه‌انی جیی متمانه‌ن، باوکم پپی خوشه دووباره بچمه‌وه به داوای قسه‌تی خۆمدا به‌لام نامه‌وی هه‌له‌ی رابردوو بکه‌مه‌وه، ئه‌ترسم، من خۆم له‌که‌یه‌کم پیوه‌یه، ناتوانم چیتر به‌رگه بگرم. به‌لام له‌به‌ر نازارەکانی خۆم زۆر ئهم که‌سه‌م شکانه‌وه، ده‌زانم ره‌نگه ئه‌ویش شایه‌نی ئه‌و قسه‌نهم نه‌بووی، چیه‌که‌م به‌ده‌ست خۆم نییه، هه‌سه‌له‌م نه‌ماوه.

+ شیرین گیان فرمیسکه‌کانت بسره‌وه، ئه‌وه‌ی ده‌لیی له‌که مافی خۆت بووه ئاسوده‌یی هه‌لبژیری، تو تاوانیکت نه‌کردوه، به‌لکو له‌تاوان دوور که‌وتویته‌وه. ناکرێ کاتیک که‌سیکی هه‌له‌ دێته‌ ژیانته‌وه بریار له‌سه‌ر هه‌مووان به‌هیت که‌ واین، ره‌نگه کاتیک که‌سیکی هه‌له‌ ده‌ناسی په‌یامیک بێت بۆ ئه‌وه‌ی چاو کراوه‌تریب، بۆئه‌وه‌ی بتوانی له‌ داها‌توو باشترین هه‌لبژیری، یاخود تاقیکردنه‌وه‌ی خودا بێت که‌ نارامی و به‌رگه‌گرنتی تو تاقی ده‌کاته‌وه، شوکرانه‌ی لیت بوو. من ده‌زانم نازارەکانت که‌م نین، ده‌زانم قسه‌ی نه‌زان و نه‌فام به‌نازاره! به‌لام تو خیزانیک یه‌که‌گرتوو و خودایه‌کی بیگه‌رد و به‌دیهنه‌رت هه‌یه، لیره کۆمه‌لیک هاوریت هه‌یه که‌ یه‌ک به‌یه‌کمان خه‌می تو‌مانه به‌دل ده‌مانه‌وی ئاسوده‌یی بپینین، ماده‌م ئه‌و کوره هینده پێداگره

گۆرانكار يەك دروست دەكات. من دەرفەتم بەخۆم دا، دەرفتم بە ئەو دا، بە ھەمووان و بەژیانی، رەنگە دوای چەندین مانگ چەند رۆژیکە ھەست بە چێژی ژیان دەكەم، دەزانم ژیان شایەنی ھەلی دوومە و پێویستە بۆی ماندووبیم، ئەو كەسەش ھەموو ھەولێك دەدا جێی متمانەم بێت. لە ماوەی یەك ھەفتەدا چەندین شتی كردوو، تەنھا تاوەكو بتوانم متمانەى پێكەم، سوپاس گوزاری خودام، دواتر سوپاس گوزاری تۆم كە بووی بە ھۆكارێك ڕیگای ژیان بگرمەو.

(ژیان تەنھا بریتی نیه لە نازار یان خۆشی، حیکمەت ئەو ھیه لە نازارەكان سەبر كەین و لە خۆشیەكاندا سوپاس گوزاربین و خودا لەبیر نەكەین).

لیسا و خهونهکانی

سلاو من لیسام، بۆ ئهوهی من بناسن: کچیکی ئهسمهر و خاوهرن چاو و برۆیهکی قاوهیی و قژیکی دریژی قاوهیم، بالایهکی مامناوهرندم ههیه و کهمیک لاوازم لهرووی کیشهوه.

لهو کاتهوهی که فامم کردوه، کهسیکی هارو هاجی قسهخۆش نهبووم، مندالێکی کپ و بیدهنگ، مندالێکی شهرمنی خهوالوو بووم، له پۆلهکانی سههرهتاییم دا گهورهترین خهونم بوونم به مامۆستا بوو، بهلام رۆژگار وای کرد خهونهکانم و رهفتارهکانم، تهواوی ههلسوکوتهکانم بگۆرم.

گهیشتمه تههمنی شازده سالی، لهو تههمنهی ههموو مروفتیک جوره کهسایهتیهک له خۆیدا دروست نهکات، تا کۆتایی تههمنی لهگهڵی نهبیت، ئهو تههمنهی ههموو مروفتیک دهست به ههولنهکانی نهکات بۆ داهاتووی، مروفت ههولنهدا بوونی خۆی بسهلمینێ لهناو کۆمهلدا. ههولنهدا سههرنجی ههموو لایهک بۆخۆی راکیشی، به گفتولفته خۆشهکانی. بهتایبهت ههموو کچییک بههیزی و گهشانهوه له روخساریدا دهر نهکهوی. بهلام من چی؟ من بهو هۆیهی بهردهوام لهگهڵ ههر کاریکمدا پێیان ئهوتم (نهکهی کارێکی وهها بکهی خهک قسهمان لهسهر ئهلی، ئهو خهونهت لهبیرکه، بروانامهی بهرز بهدهست بینه با خهک خۆشیان بویی... کۆمهلێک قسهی تر).

من مێشکم پر بووبوو لهقسهکانی ئهو خهککه، ههر له دهسپێکی خهیاڵ کردندا، خهیاڵهکانیان پچرانم و کردیان به خۆلهمیش و

بایهکی توند هات له گه‌ل خۆیدا بردی. هەر له سه‌ره‌تای خه‌ون بینیم راجله‌کاندنیکی رایان چله‌کانم نارمه‌زوی خه‌ون بینین نه‌که‌مه‌وه. من له‌و ته‌مه‌نه‌ گۆشه‌گیری و بیده‌نگی و به‌رده‌وام بیتاقه‌تی که‌سایه‌تیم بوو، فیربوم چیتیر به‌س رۆژه‌کانم به‌رئ بکه‌م بئ هیچ ئامانجیک، من ئه‌مویست له‌ خه‌لک دوور که‌ومه‌وه چ جای سه‌لماندنی بوونم! له‌جیی خۆشه‌ویستی، ناخم پیر بوو له‌ ڤر، روخسارم زه‌رد و مات هه‌مووان ئه‌یانزانی خه‌میکم شار دوو ته‌وه به‌لام له‌کوی بزانه‌ن خویان هۆکاری ئه‌و ڤه‌نگ زه‌ردییه‌ی منن!

ڤۆژان هات و ڤۆیشت، بووم به‌ 17 سال، ئه‌و ڤقه‌ گه‌وره‌تر ئه‌بوو له‌دلمدا، نه‌فه‌رم له‌ هه‌موو که‌س نه‌کرد وام لئ هاتبوو نه‌ ده‌نگی چۆله‌که، نه‌ گه‌شانه‌وه‌ی گۆله‌کان، نه‌ بینینی په‌پوله و بالنده‌کان دل خۆشیان نه‌ئه‌کردم، وه‌ک ئافه‌ره‌ته‌کانی تر، حه‌زم به‌ روناکی و به‌ ده‌نگی باران و بروسکه‌ی هه‌وره‌کان نه‌ئه‌کرد..

له‌ته‌مه‌نیکی بچوک ڤقیکی گه‌ورم له‌ دل بوو که‌ خه‌ریکبوو ئه‌یتوانمه‌وه، ماوه‌یه‌کی پیچوو ڤه‌هاتم به‌ خه‌یال کردن، له‌ به‌شیکی خه‌یاله‌کانمان پیکه‌نین ئه‌یگرتم وام ئه‌زانی پی گه‌یشتووم، به‌لام هه‌رزوو خه‌یاله‌کانم ئه‌چیرا دیسان نه‌گه‌رامه‌وه واقعی قیزه‌ونی پیر نازار، به‌ته‌واوی لاواز بووم به‌رامبه‌ر ژیان، حه‌وسه‌له‌ی به‌رگه‌ گرتم نه‌مابوو. نه‌مه‌توانی چیتیر ڤۆلی کچیکی به‌هیز بگێرم، پیویستم به‌وه‌بوو خۆم دروست بکه‌مه‌وه به‌لام چۆن؟ خۆم هه‌موو ڤیگاکانم لئ گیراوه، خۆ ئه‌و خراپه‌کارانه هه‌ر له‌سه‌ر ڤیمن، خۆ ئه‌وان به‌رده‌وام که‌له‌په‌چیان

-ئامانجت؟

-لەو بابەتەى كە ئەخوئىم كەسكى سەر كەوتوو و لىھاتووبم

-شويىنى نىشتەجىيون؟ -ھەولير

-كەوايە لە بەشە ناوخوييت، ئەم چە نرۆژە چۆنبووى بى
مألەو؟

-زۆر ئاسايى بووم

بۆساتىك بىدەنگ ھەمووى ھەپسەن، لەوانەىە وتىتتياى كچى
بى ئەمەكى بىوھفا! ھەرزوو مالىى لەبىر كىدوو و ئارەزووى
جىابوونەو و دوورى ئەكات!

بىدەنگىەكەم شكاند:

-بىگومان ھەموومان دوورى داىك و باوكمان پىوھ ديار ئەبى،
بىريان ئەكەين، بەلام سەرقالى زۆر رىگەى ھەست كىردن بە
غەرىبى و بىر كىردنى خىزانەكەمى كەمتر پىداوم، بۆيە ئاسايى
بووم.

پۆژەكان تەواو ئەبوون و نەئەوستان، ژيان بەردەوام بوو لە
ئازاردانمان، ئىمەش بەردەوام لە تاقى كىردنەو بىابووين.
پۆژانى زانكو رىك بەم شىوھىەبوو كە وىنام ئەكرد و خەيالم
بۆ كىردبوو، ھەموو شتتىك زۆر جوان ئەرۆىشت. رەفاقەتى
ھىچ كەسم نە ئەكرد، تەنانەت ئەو كچانەى لە يەك ژورىك

بووین تهنها کاره کانمان دابه شکر دبوو، هیچ شنتیکم نه نهوت لهگه لیاندا.

ئیواره یه کی زستان بوو، زور دلم توندبوو، هیچ شنتیکیشم به هوکار نه نهزانی، خوم گه یانده باله کونه که و گریانیک گریام ههموو دل و دهر و ونم نارام بووه وه، ههستم نه کرد نهو گریانه بو دووریمه لهو باوکه ی هینده ی گهر دوون میهره بانه. بو نهو دایکه ی له روحم زیاترم خوشنهوئ، بو خوشک و براکانم که هیچ کات لنیان دوور نه بووم، دوا ی نهو چهن روژه یه کهم جار بوو هینده به کوئل گریابیتیم بو یان. له پیر زهنگی موبایل ه کهم لندا.

-ئه لوو بابه گیانم

-لیسای بابه چونی؟

(گریان قورگی گرتبووم به زور قسم بو نه کرا و خوم گرتبوو)

-باشم بابه گیان

-نا من نهزانم باش نیت. نهها گوله کان نه مرؤ لاوازن، چوله که کان دهنگیان خه مگین دئ به گوئما، نه مرؤ ههموو ماله که خه م دایووشیوو، ههمووی به لگه یه بو خراب بونی تو.

دهستم کرد به گریان -باوکه، نهزانی سبه ی روژی له دایکیبونم؟ یه کهم جاره بی ئیوه روژی له دایکیبونم بکه م.

-كەسى بابەي، كى وتى بەيى ئىمە ئەيكەي؟ دەي با گويم له پىكەننەكانت بى، سبەي ھەموومان دىننە ئەوي، ئىدى بىتاقەت مەبە. ئەم باوكە پىرەت بەرگەي فرمىسكى تو ناگرى.

-بە دلئكى ئاسوودەوہ پىكەننم و پىر بەدلەم بەباوكم وت خوشمئەويى جوانترین، مېرەبانترین و گەورەترین ديارى خودا.

تەلەفونەكەم داخست و خەوتەم. سبەي رۆژى لەدايكيونم بوو، ئاھ خۆزگە ھىچ كات ئەو رۆژە نەھاتبا، خۆزگە ھىچ لەدايک نەبوومايە، خۆزگە بە باوكم نەوتايە بىتاقەتى ئىووم، خۆزگە و دەيان خۆزگەي بەر نەگرتوو، رۆژبووہوہ، ئەورۆژە شوومەي من بەم دونيا بى بەزەيە ئاشنا بوم، چاوەرپىووم ئەو رۆژە بەختەوہترىنى جىھاننم. بەلام نا بەدبەخترىن بووم لەگەل لەدايكيونم بەدبەختىم ھىنا، بووبوہ سەعات 10ى بەيانى چاوەرپىووم باوكم پەيوەندىم پىوہ بكات، بەدىدارى شادبمەوہ، بە بىنىنى چاوەكانى خەندەم بۆ بىنى، چاوە لەرى بووم بە باوہشيكى گەرمى ئاسودەيىم بۆ بىنى.

پەيوەندىكەم بۆھات بەلئەھە باوكم بوو..

-سلاو خانم كەسو كارى خاوەنى ئەم مۇبايلەي؟

-بەلئى شتتىك بووہ؟

-روداوى ھاتووچۆ بووہ، خاوەنى ئەم مۇبايلە لە نەخوشخانەيە ، گەرخوتان بگەيەننە ئىرە سوپاستان ئەكەين.

به هممو دهنگی خوم هاوارم کرد.

-نا، نه مجاره نهوم له گهل مهکه، هممو شتیکم لیسه، به لام باوکم نا، با باوکم نهی.

به جوریک نه پاراموه هممو ان به چاوی به زهیهوه سهیران نه کردم، ناخر نهوم من نه بووم ناوا لاواز بم، نهوم من نه بووم ناوا دهنگم هه لیرم، نا من هیچ کات نهم هیشته ههستم پی بکن.

گهر اینهوه و ژیان به دهوام بوو، من چیتز بهرگم نه نه گرت لهو ماله، هیچ ههستم به خه میاری خیزانه کم نه نه کرد. دایکم رو خساری نه درهوشایهوه، بهوه نه نه چوو که کوله که می ماله که می هاوسهر و هاوړیکه می له دهست دابی، براکم خه ریکی که یف و سهفای خوی بوو، تهواو تاقه تم چوو بوو لهو ماله تامه زوی بونی باوکم بووم، چاوه کانی سه رنجه کانی نا هه خوايه بوو به هه سره ت له گهل خوما نهیه مه ژیر گل. هممو جاریک به خوم نهوت، توبلی خودا لهو دونیا من بهو شاد بکاتهوه؟ گهر بیبینم باوه شیکی تون تون لی نه دم، توله می نهو روژانه نه که مهوه که باوه شم لئی نه داوه، دوا می دونیا یه کله می لئی نه کم بو جیت هیشتم؟ ناخر نازانی بی تو چهن نه ترسم، لهم ژیا نه له ناو نه م خه که خراپه کاره و له کوتاییدا پر به دلیم نه گریم بو نهوه می به دهسته جوانه کانی فرمیسه کانه بسری. نه لاین نهودونیا شاریکی جوانه من و باوکم هممو نهو شاره نه گهر بین باسی هممو بی حورمه تیه کانی نه م دونیا یه می بو نه کم و باوکی میهره بانم وهک هممو جاریک گویم بو نه گری، ماچیکی رومه تم نهکا و پیم نه لی کچی جوانم نیستا پیکه مه بین نیدی نازار

ناکیشی، لهمرۆ بهدوا جیت ناهیلَم، چیتر ئهو دهستانهت سهرمای نابئی.

لهو بیرکردنهوانه بووم خوشکهکهم دهراگاکهی کردهوه.

-داده؟ داده؟

-گیانی داده بلئی؟

-سبهی ئهگهر ئیتهوه زانکو؟ دهبلئی ناگهر ئیمهوه، سهیرکه مالمهوه زۆر ناخۆشه بابشه نایهتهوه، که له دایکم ئهپرسم ئهلی ههر رۆژی ئهیبینی، بابه لهکوئییه داده؟

-بچکولهکهم، بابه سهفهریکی دوور و درێژیکرد بهلین بئی ههموو رۆژی پهیهوندیت پیوه ئهکهم، ناگاداری خۆت به تو، باشه؟ دلئی دایه نهشکینی، ئیتر تو بووی به کچیکی گهوره. تاوهکو پشوووی من دهست پئی ئهکا تو یارمهتی دایه بده، باشه؟

-یانی ههر ئهرووی! دهی باشه بهس بهلینهکهت لهبیر نهکهی.

-بهسهراچاو، بابخهوین و سبهی رۆژیکی نوئی دهست پئی ئهکات.

لهراستیدا من نهخهوتم، تهواوی ئهو شهوه گریام، چ کارهسانتیکه خودایه من بئی باوکم، پالمهوانی ژیانی من به رۆشتنی تهنیا بئی باوکی نهکردم بئی دایک و برا و بیکهسی کردم.

رۆژ بووهوه، گهرامهوه بهشهکهم. ئهمجاره جیاواز له پشوو، بئی پیکهنین وهک کچیکی روخاو و لاواز رۆشتم چیتر

دأخۆشیم له ژیاندا سربوه، من نهرهتم لههموو ئهو هوکارانه
ئهکرد که رینگهیهک بوون بۆ بهختهوه ریم. من بهلنیم دا دواى
باوكم چیدی پینهکهنم، چیتى خوشهویستی بهکس نهدهم، دواى
باوكم من دلئیکى مردوو و جهستهیهکی زیندوووم ههبوو. لهگهڵ
ئهوهدا بهردهوام بووم لهژیان بهلام چون ژیانیک!

چوار مانگ تپهیری، له شهویکی ناخۆشدا که بههیچ لهبیرم
ناچیتهوه، ئهو شهوهی نهرهتم لهو ناهرهتهکرد که بهههشتیان
خسته ژیر پئی، ئهوشهوهی نهرهتم لهو برایه کرد که ناویان
ناوه پشت و پهنا ئهو شهوه تهلهفونیکم بۆکرا دایکم
بوو.

-سلوو

-سلوو دایکه گیان باشیت؟

-باشم پۆلهکهه لهخودا بهزیایی، کچم سبهی ئهبی
بیتهوه.

-بۆچی چیهوه دیسان؟، ههوالی ناخۆش نا ئیتى بهرگه ناگرم،
هینده توقیبووم له پرووداوه بی بهرنامهکان!

-نا پۆلهگیان مهترسه، بۆ براكهت داواى ژنمان کردووومو سبهی
ئهروین مارهى ئهبرین.

-ماره برین! تو تيمگهينه هیشتا کفنى باوكم زهره نهبووه، چون
له پرووت دئ داواى کچی خهلك بکهى و ههله ههلهی بۆ
لیدهیت و بهکهیف بیت، ئهى ئیوه نهبوون باسى عهیب و عار

و قسهی خه لکتان نه کرد! ئیستا چی نهگوز مرئ، خه لک له ناستی ئیوه کویر و نابیسته؟ تو مالت شیواوه تو مناله کانت ههتیو بوون ناهنگ نهگیری! من کچی تو نیم، شهر مه کهم که پیم و تووی دایکه، زور به داخم شایه نی باو کم نه بووی. موبایله کهم داخست هیچی تر قسه م له گهل نه کردن، کو تاجار له گهل دایکه ما قسه م کرد وتم ئیمه ههتیوین بی دایک و بی باوک، تهواو ئیدی ئوه کوتا شت بوو و تبتیم بهرام بهر دایکم.

سال تتهیری، هیچ خوشییه کم قبول نه کرد. نه فره تم له هه مموو دایکیک و له هه مموو برایهک نه کرد، تاکه شت نازاری ئهدام به ئینه کهم جیهه چی نه کرد که به خوشکه کهم دابوو، زانکوم تهواو کرد و خانوویه کم به کری گرت و ئیشیکم دوزیه وه چیتر نه گه رامه وه، من ماییکم نه بوو دواي باو کم بیکهس بووم، دواي باو کم خیزانه کهم بو دهر کهوت، ئهوان ته نیا یه کجار نه یان وت له بهر خومان و هره وه ماله وه! وهک هه مموو جار یک باسی خه لک و قسه هیچه کانیا ن نه کرد و لهوان نه ترسان.

ئیتتر بریارم دابوو دلای خوم له ناستی هه مموو شت بهر نیم، به ته مه نیکی بچوک هه لگری خه میکی گه ره بووم، به در یزایی ژیانم شتییک هه بووه می شکم ماندوو و بیزارم بکات!

ئیواره یه کی پایز بوو، له سه ر پیشه کهم نه گه رامه وه به ره م ماله بچوکه بیده ننگه کهم، مندالیکی ساوام بی نی وهک دلوی باران فر میسکی نه رشت لیی نزیکیومه وه.

-کچولهی جوان بو نه گریت؟

-کچۆلەى جوان ناوت چیه؟

بێدەنگ، بەو چاوه ئاسمانییە ئارام بەخشەى، لێى ئەروانیم. رەنگى چاوه‌کانى، بە رەنگى چاوى باوكم ئەچوو، هێندە زوو خۆشم وىست، باوەرم نە ئەکرد رۆژیک كەسێكم خۆشبوی لەدواى باوكم. رینگاکەم گۆرى و بردمە لای پزىشك.

-خانم ئەم كچه ناتوانیت هېچ بلأیت رەنگه له رووداویكدا توانای قسه‌کردنى لەدەستدابنیت، بەلام خەمتان نەبیت پیموايه كاتیكى زۆرى نەوینت، تاوهكو چاك ببیتەوه.

-چى؟ چۆن ئەبى! من چى لەم منالە بچووکه بکەم، خۆ نازانم مالیان لەكوئیه، كەس و كاری كین!

بردمە بنكهى پۆلیس، له هەموو كەنال و پەرەكانى رۆژنامە ئاگاداریه‌کیان بلاو كردهوه سەبارەت بەو مندالە بى گوناھە، منیش هینامە ماله‌وه ماوه‌یه‌كى زۆر پێكه‌وه ژیاين، ناویم نە ئەزانى بۆیه ناوم لى نا باران (لەبەر ئەو رۆژهى كە فرمیسكانیم بینی، لەبەر ئەوهى هاوشیوهى باران ئارام بەخش بوو بۆمن). ئەو كیژۆلەیه گەورەبوو، چووه ئامادەیی و منیش پیربووم، ئەو ئیدى ئەیتوانى قسه بكات، چیتر كەسەم پێویست نەبوو، ئەو خەمەرەونینكى تریبوو لەگەڵ پێكه‌نینەكانم پى ئەكەنى و بۆ بێتاقەتیم ئەگریا، ئاگاداریبووم كە دایكم كۆچى دواى كردهوو، هېچ نەتاسام! ئەو مەرووف نەبوو ئەو، دایك نەبوو و ئەو ئافرەتیش نەبوو ئاخىر ئافرەت میهرەبانە، هېچ میهرەبانیه‌كم لى بەدى نەکرد!

کاتهکان زور به هیواشی تیئه پهرین، نازانم بۆ هه مووان ههر و ابوو، یان ته نیا بۆ من. پاش چهن سالیکی دایک و باوکی باران ده رکهوتن، ئاه خوايه دلی من چۆن بی ئه و قه رار ئه گری! ئه و مندالی من بوو، من ئه وم گه و ره کرد خودایه ئه و هه موو تاقیکردنه ویه له توانای من به ده ر بوو. ناچار بووم ده سته بهرداری بم ئه وان دایک و باوکی راستی ئه ون هیه چ شتیکی له توانامدا نه بوو بیکه م، من چیتر هیزم لی برا، دوا ی باران که و تمه نه خو شخانه، ئه و کات زانیم من نه خو شی شیر په نجه م هه یه.

(سلاو، من ئه و په رسته ره م که چاودیری ئه و ئافه رته به ته مه ن گهنج و به رو خسار په رهم ئه کرد، ئه و ناگاداری کردم که چی رۆکه که ی ته و او بکه م چوون چیتر توانای گرتنی پینو سه که ی نیه، چیتر ئه و هیزه ی نیه بیر بکاته و هه رچی له فکریدا هه یه بیر ژیته سه ر کاغه ز

لیسا خانم، ته نیا گه یشت به یه ک خه ونی، ئه ویش گه شتته و ه به و باوکه ی که هه میشه به میه ره بانه که م و پاله وانی ژیا نی ناوی ئه برد، هه موو ئا واته کانی له گه ل خۆیدا برده ژیر خاک. له دوا هه ناسه کانی دا باران له گه لیدا بوو، له گه ل گریانه کانی باران ئاسمان ئه گریا، ئه بی لیسا خانم چه نده بی که س بی ت، وا ته نها کچی کی ناسک له لای سه ری هه یه تی و لئی ئه پار یته و ه جی

نه هیئت! به لام ناه بارانی جوان، نهو شهمندهفهری مردن لهگهل خویا ههلیگرت و ناتوانیت دابهزیت. تاوهکو ویستگهی مردن نهو شهمندهفهره ناوستتیت، زور بیرحمتره لهوهی وینهی بکهیت نازیزهکمت نهبات. نهم ژیانه هیچ کات بهویستی ئیمه ناروات، خوشیهکان تهمنیان کورته و ناخوشیهکان بیگوتان!

چ تراژیدیایهکه، چ نا عهدالتهیهکه پهروهردگارم، لیسا سهههتای ژیانی و کوتایی ژیانی خوشی نهبینی، لهکوئ رهوایه کچیکی جوان ناوا ژیان بهرئ بکات، نهبی ههمان نهوژیانهی لیسا خانم چهن کهس بینییتی و بیینی؟

وا دوو سال تیپههری و باران ئیستا له نیو مال و خیزانی خویهتی. ههموو شتیک باش بووهتهوه و یهکیک له کچه نازدارهکانی ناو لیناوه لیسا، ئیستاا روحی لیسا خانمیش ئاسودهیه.

نه نه، تاکه شت به ناتهواوی مایهوه خهونهکانی لیسابوو ههرگیز نههاته دی!

باوکی له‌نیای جوانه‌مه‌رگ

هه‌موو به‌یانیه‌کی زوو، له‌گه‌ل گزنگی به‌یانی، کاتیک به‌مینی پاسه‌که‌مان قوتابیانمان کۆده‌کرده‌وه و به‌رمو زانکۆ به‌رئ ده‌که‌وتین. هه‌میشه له‌کاتی خۆیدا پیره پیاویکم ده‌بینی زیاتر شیوه‌ی که‌سیکی نه‌خۆشی ده‌دا، لئ پیاویکی که‌له‌گه‌ت و قه‌د و قیافه ریک بوو، رووخساریکی ماندووی هه‌بوو، که ناشکرا بوو به‌چ بارودۆخیکا تیده‌په‌رئ، له‌هه‌ر بینینیکی ئه‌موت: ده‌کرئ که‌س نه‌بیت بیگرته‌ خۆی؟ هه‌چ یه‌کیک له‌خیزانه‌که‌ی نه‌بن ناگاداری بن؟ ئه‌وه‌ی جیی سه‌رنج بوو له‌سه‌ر پلیکانه‌ سی پنیه‌که‌ی پیش دوکانیکی به‌رگ فرۆشی ئافه‌تان داده‌نیشته‌. پیاویکی سه‌ر و ریش ماش و برنجی، به‌جل و به‌رگیکی دادر او بۆچی هه‌میشه له‌هه‌مان شوین! هه‌ندیک جار هه‌ستی فزوولی بو مروّف باش نیه، ئارامی لئ ده‌شیوینی، هه‌میشه له‌بیرکردنه‌وه و چاوهروانی ده‌یه‌لیته‌وه، به‌داخه‌وه که‌ ده‌کرئ بلیم منیش که‌سیک بووم له‌وه‌ که‌سانه‌ی هه‌میشه به‌په‌رۆشبووم تاوه‌کو ژیا‌نی تاییه‌تی هه‌مووان بزانه‌م. ده‌کرئ له‌به‌ر ژینگه‌که‌م بیت یان له‌گه‌وره‌بووندا خووم پتوه گرتیوو له‌یادم نیه! به‌لام ئیدی ئه‌و پیره‌مێرده‌ چوو‌بووه‌ می‌شکم، بۆکچیک ئاسان نه‌بوو برواته‌ پیش پیره‌ پیاویک بلایت: ئایا تۆش وه‌ک زۆرینه‌ چیرۆکیکی خه‌مناکت هه‌یه‌؟

ندهکرا بابهتیکى ئاوا بۆكەس باس بکەم، ئەى گالته جارانه نيه بهداوى كەسئىكەوه بېت كه خۆشت نەزانی كئیه! بههر حال رۆژ تئپهرى و برىارم دا لهگهل خیزانهكەم بچینه بازار و داواى هەمان بازارم كرد و له كەمى بهختى من، فرۆشگاکه داخرابوو. بۆيه خۆم كرد به يەكئىك له فرۆشگاکانى دراوسينان، پرسىارى چەند پارچه قوماشئىكم كرد و دواتر پرسيم:

-ببورن بهرئيز بهلام ئەو پيرهمئىردهى بهيانى لئرهبوو، ئاگادارن لهكوئيه؟

-كام پيرهمئىرد خانم؟

-هەرئەوى هەموو بهيانائىك لەسەر پلىكانەكان دائەنئيشى له فرۆشگاکەى تەنئشتان؟

-ئەها ببوره، زانياريم لەسەر نيه كه بۆكۆئ دەروات!

بئهبوا بووم له زانئنى ئەو بابەته و لەوى كه دەر فەتئىك هەبئى دووباره بگهريمەوه هەمان شوئين، كه چومه دەر هوه بئئيم خاوهن فرۆشگای مەبەست گەئشت! واى چ خۆشحالئىهك، پئيم وابئى هەر لەو كاتەى فرۆشيارەكەم بئنى ئئدى مئشكم لەو ژاوه ژاويهى ئەو هەموو پرسىاره خالى بوو، چووم بهرهو روى كه نازانم چۆن گەئشتم، لەداوى سلاوكردن و خۆشەاتن..

-ئەو پېرە پياۋەى ھەموو بەيانىھەك ھەر لەم شوپنەى لىي
 ۋەستاوم دادەنىشى، دەيناسن؟

-مام نازاد دەلىي؟

پرەنگى گورا و خەمىكى زورى لەسەر نىشت، يەكسەر و بى
 ئارامانە پرسىم، دەكرى منىش دەربارەى ئەو بزانم؟

دەربارەى ھۆكارەكەى پرسى و منىش بۆم پروون كردهو، لە
 كۆتايى قسەكانمدا وتم پىم خۆشە كە ھاوكارى بكەم، بىنىنى ئەو
 ھەموو رۆژ لىرە نازارم دەدا.

كورەى لاو كە بۆ ئەو بە نازاربوو و بۆمن تارادەيەك جىي
 خۆشقالى بوو، چوون مىشكەم خالى بووبوو، ھەموو شتىكى
 دەربارەى ئەو پى گوتەم.

مام نازاد پياۋىكى چل سالەبوو، كە بى پرەمى ژيان پىرى
 كرىبوو، ماندووى دەستى رۆژگار بوو، رۆژىك لەگەل
 خىزانەكەى دىنە بازار تاۋەكو بۆ جەژنى قوربان دەستە جلى
 جوان بىرن و ۋەك ھەمووان چىژ ۋەربىگرن، رىك دەكەوئ
 كە سەردانى ئەو دوكانە بكەن. لەنىاي جوان زور ئارەزووى لە
 دەستە جلىك دەبى، بەلام نرەكەى بۆ باوكى گونجاو نابىت
 بۆيە بە ھەناسە ساردىيەۋە داي دەنىتەۋە، مام نازادىش بەلىنى
 پىدەدات لەگەل يەكەم مۇچەى شوپنى كارەكەى بۆى بكات
 بەدىارى، رۆژان دىت و دەچىت، لە ھەموو مالىك سەرقالى خۆ
 ئامادەكرىدن بۆ جەژن و مالى مام نازادىش خەرىكى پاك
 كرىنەۋەى مالىكەيانن. بەلام ئەوان لەكوئ بزانن ئەو پاك

کردنەوهیه دەبێتە کارەساتی ژیانیان؟ لەکوێ بزائن ئەو جەژنە
 بۆ ئەوان شادی نیه، بەلکوو شینە! بەهەر حال، ئیدی خانمی مأل
 لەکاتی پاک کردنەوهی تەباخی مألەکه بەهەله غازەکه دەکاتەوه
 و لەبیر دەکات که بیکوژینتەوه، تاوهکو چیشخانە پر دەبی له
 غاز و ئەوان لەبەر ماندوو بونی رۆژەکه هیچ ناگادار نابن، مام
 ئازادیش لەدوای شەکهتی له کارەکهی دەگەریتەوه بەلکوو
 پرووخساره گولەکهی دایکی لەنیا ببینی، خیزانەکهی هەولەدات
 به خیرایی بروت و خواردن دروست بکات تاوهکو
 هاوسەرەکهی به برسیتە نەمینیتەوه، بەلام کاتیک که ناگرەکه
 پێ دەکات هەموو لایەک دەگرتەوه و هەردوو پیروژترین
 ئافەرەتەکانی ژیان بەخودا دەستپیریت، دەگاتە بەردەرگا
 جەستە سوتاوی ئەوان دەبینی و بەرگەیی ئەو ئازارە ناگریت،
 مام ئازاد دەستە جلی که کچەکهی پەسەندی کردبوو دەکات
 بەدیاری گۆرەکهی و هەرگیز ناگەریتەوه ئەو مألە، نیستا دەلین
 له ژوریکی بچوک دەژی که من ناگادار نیم چ ژوریکە بەلام
 هەرگیز لەو ساتەوه نیرەیی بەجی نەهیشتووه، هەمیشە لەو
 سوچەیی دوکانەکهم دەروانی که جلکی دلخوازی کچەکهی
 هەلواسرابوو، ئەمە بۆمن هەمیشە ئازاریکی بەسوویه بەلام
 ناتوانم ریگری لی بکەم و له یادگاری کچەکهی دوری بخەمەوه،
 تۆ دەتوانی چی بکەیت؟

-من لەبەر گریان که قسەیهکم بۆ نەدەکرا و ئازارەکهی له
 روحمدا بوو، وتم: من! من نازانم دەبی بیر بکەمەوه دەبی
 چارهیهک بدۆزمەوه!

گهرا مه مالهوه بهلام ههركگيز نهو كچه روخوشه نهبووم كه
دايكم دهبيبينيم و ههموو گهرا نهوهيهك ماچي رومهتهكاني
دهكردم و دهبوت خودا نهو رووه گهشهت بهئيئيت..

پيم وابي نهماني خيزان گهورهترين كووسپه كه ناتوانيت لهبيري
بكهيت و نازارهكهي بهكس ساريژ ناكريت، نهى من چي
بكهه؟ ئيستا چ كارايك بهمن دهكري؟ پريارم دا برومه خانهي
بهسالداچووان، لهوئ قسهه لهگهل بهريوبهر كرد و كارهكانم
ريك خستن، دواتر له گزنگي بهيانيدا له ههمان شوين
چاوهرپي پياوي نازارهكانم كرد، بهدهر كهوت بهلام نهمرؤ
شيك پوشتر بوو، رووم گهشايهوه و بهرهو روي چوم بهبي
نهوهي هيچ بلنيم وتي: دهمزاني نهمرؤ دببیت و لهتهمهني
كچهكهمداي، بوپه ويستم وهك نهو روژانهي كچهكهه دهبيبينيم
توش بمبيني!

-به نازاريكهوه وتم: زور لئيت هاتووه مامه، خووشحالم.

چوينه باخچهيهك و ههموو بهسهه هاتهكاني بو گيرا مهوه و
باسي له نازارهكاني كرد و نهو دهگريا و منيش دهگريام،
شاعير دهلي (تو نازاني نهو دهمهه پياودهگري كهون چ
خهلهليكي تيدايه)، ههركگيز نهه دهزاني كاتييك پياويكي بگري
چ ههستيكم دهبي، بهلام ههركگيز نهو وهفاداريهه لهبير ناكهم،
ههموو ههول و مهبهستي خوم بو رون كردهوه كه نهمانجم
نهوهيه زه رهيهك نهو لهو نازارانهي دوور بخهمهوه، پيشنياري
خانهي بهسالداچوانم بوكردهه هيچ نهبيت لهوئ لهگهل كهسانايك

سەرقال دەبیت، رازی کردنی ئاسان بوو، بەو مەرجهی که
 حەفتانە سەردانی بەکەم.

چەن سالتیک تێپەری و تەنھا هەفتەیهک فەرماوشم نەکرد،
 هەینییهک پەپۆهەندیم پۆه کرا و دلە خورپەم بوو، هەستم بەو
 کرد که هەوالتیکی خراب دیت، بەداخم که روحی پاکى مام
 ئازاد بەرەو ئاسمانەکان چوو بوو، درەنگ بوو و نەیان توانی
 رزگاری بکەن، ئەوکاتە ئیدی من هەستم بەم جیھانە نەکرد،
 هاوڕێیهکی پر لە وانەى وەفا و جوانیم لەدەست چوو،
 روحیکى پاک و بێگەرد ئەم ژيانەى بەجى هیشت، بانگ کرام
 که نامەیکەم بۆ جى هیلدراو، وەرم گرت.

سلاو ژیلیا گیان، هەمیشە سوپاس گوزاری تۆم که بەو شیوازە
 میهرەبان بووی لەگەلم و ناگادارم بووی، ئارەزووم بوو
 رۆژانە بتبینم هەمیشە روخساری کچەکەى خۆم لە تۆدا
 دەبینی ئەو کاتەى بەرەورووم هاتیت هەر ئەوکاتە بریارم دا
 هەرچیەک بلتیت بەسەرچاوت بۆ بکەم، من هیچم پێ ناکریت
 لە بەرامبەر ئەو روخسارە پر خوشەویستیت جگە لەوہى
 لەودونیاى نرات بۆ بکەم، ئەگەر لەم ژيانەدا کەسانیکى وەک
 تۆ هەبن لەخەمى هەموواندا بن و بەو شیوازە هاوکاریان بن
 بۆ ئاسودەییان، هەرگیز مروڤایەتى نامریت. من لە مروڤایەتى
 تۆو هەستم بەجوانى ژيان کردووە و تۆ جوانترین پەيامى

ژیانم بووی که ناکرئ لهدوای ئهو کهسانهی لهدهستمان دان
 ئیمهش بمرین، تاومکو ههناسهیهک ههبیئت دهرفتهتیکه تر
 دهبیئت.

لهکو تاییدا نوسرابوو کچی من ههمیشه خوشمویستوی.

فرمیسکه کانم پرژانه سهه پهری کاغزهکه، ههموو ئهندامانی
 خانهکه لهدهورم بوون و دلنهواییان کردم، لهراستیدا ئهوکاتهی
 نامهکهم ههنگرت و خستمه گیرفانی پالتوکهمهوه، ئهوکاتهی
 نیگام له یهک بهیهکی نیگای ئهوان گیر بوو، ئهوکاتهی
 گهرامهوه باوهشی میهرهبنای دایکم زور شانازیم بهخومهوه
 کرد چونکه له ژیانمدا مایهی ئومیدی کهسینک بووم..

کوشتنی بی ناگا

له سهردهمیكداین، مروفهكان ههموو خهمبارین. ههر یهكهو
 دهردیك، ههر یهكهو نازاریك، نازاری هیچ كهسینكمان لهوی
 تر ناچیت، بهلام لیږه تاكه شنتیک جیی دلخوشی بیت هینشتا
 كهسانیک لهلامان پیمان دملین: ههستت پیدهكهم، لهگهاتم، تیی
 ئهپهرینین.

رهنگه ئههه جوانترین وشهكانیی، كه ههمیشه گویمان لی
 ئهبیت و دهلیین. سانا كچیكي ماندوو و پر له نازاری
 هاوپولمان بوو، ههموو بهیانیهك كه دههاته خویندنغه
 چاوهكانی شاهیدبون شهویکی پر له گریانی بهسهر بردوو،
 ههنگاوهكانی هاواریان دهکرد كه ئیدی توانای رۆشتنیان نیه و
 ئهژنۆکانی زور لهخویان دهکن. بهلام ههرگیز وشهیهکی نه
 دهدرکاند، ماوهی سی سأل بهیهكهوه بووین لهناو یهك پۆلدا،
 جاریک پیکهنینمان لهسهر لیوه تهنكهكانی نهبینی، دهنگیمان
 تهنها لهکاتی ولامی پرسیاری ماموستای وانهکاندا گوی لی
 دهبوو، گوگیرتن لهو دهنگه ناسکهی ئهو بووبوو به خولیا
 بومان، بیستنی قاقای پیکهنینیک بووبوو به خهونیک كه وامان
 دهزانی ههرگیز نایهته دی، بهلام لهگهله ههموو ئهوانهش كهس
 نهبوو بلتت ئهم ههموو ساردی و سستیه بۆچی؟ ههندیک جار
 دملیم رهنگه لهبهر ئهوه بووبی مندال بووین و توانامان نهبوو
 لئی تیبیگهین، یاخود رهنگه له گهورهی نازارهکی و ترسناکی
 پیدهنگیهکهی تیگهشتیبین و بویری بیستنیان نهکردی..

رۆژمەکان بۆ هەموومان وەرەسکەر بوون، ئەوەی گۆرابوو تەنھا ئەوەبوو کە توێژەرێک هاتبوووە قوتابخانەکەمان و سانا زوو زوو بانگ دەکرا، هەموو فزولی گرتبووینی! ئایا بۆچی بانگی دەکەن؟ دەبێ هەلەهێ کردبێ؟ یەکی دەبیوت رەنگە لە ریگی هێ مالهۆه لەگەڵ کوران قسە هێ کردبێ! یەکیکیتر دەبیوت رەنگە مۆبایلێان لێ گرتبێ! ئەویتر دەبیوت بابە من دەمزانی ئەم کچە بێدەنگە کچیکی باش نیە، تەنھا وا خۆی پیشان دەدا.

تینەدەگەشتم، چۆن دەکرێ کەسانی خۆیندەوار بۆ ئاستی ئەو بریاردان و قسانە نزم ببنەوه! پۆلی یاز دەهێ نامادەیی قوناغێکی تەمەنی هیندە بچووک نیە، کە مرۆف نەتوانی ت خۆی کۆنترۆل بکات و لەو باز نە دواکەوتوو ییە هۆش بێتە دەرەوه، ئەوانە هێ دوای یە دەم بینی هەمووی جیی پرسیار بوون بۆم، بەلام نەم دەزانی لەکوێ و لامێک بدۆزمەوه! گرن گترین پرسیارم سانا بوو، کە سانا چی تێ دەپەر ئینیت؟ بریارم دا بوو و لامی پرسیارمەکانم بە دەست بێنم. بۆ دەستکەوتنی و لامە سەرەتاییەکانم، بریارم دا بخوینمەوه، هەمیشە لەپال و انەکاندا بەدوای دەستکەوتنی باشترین کتیبەکانەوه بووم، دەمویست ئەو رەفتارانە هێ رۆژانە بێزارم دەکەن، بەهۆی خۆیندەنەوه و فراوان بوونی هۆشیاری مەوه لێیان تێیگەم و بەرگەیان بگرم، چونکە هەر رەفتاریک هەمیشە برینێکی لە دەروونم دروست دەکرد.

کۆتا وانەبوو هەموو دانیشتبووین، هاوڕێکانم یەکیکیان قسە هێ دەکرد و ئەوانی دی دەوریان لێدا بوو و قاقا بێدەکەنین، منیش

خسریکی خویندنهوهی رۆمانیکی م. موئدهب پور بووم، له هه‌ندیک دێر بزه‌ی ده‌خسته‌ سه‌ر لێوم و له هه‌ندیک دێری دیکه‌دا گریان گه‌رووی گرتبووم. ده‌رگای پۆله‌که‌مان کرایه‌وه و سانا روومه‌ته‌کانی له فرمیسکدا ته‌ر ببوون، ماندوو و شه‌که‌ت هات و چوو ه سه‌ر کورسیه‌که‌ی و سه‌ری خسته‌ سه‌ر میزه‌که‌ی به‌رامبه‌ری، بێده‌نگ بوو، چیتز نه‌ده‌گریا و هیچ ده‌نگیک له پۆله‌که‌مان نه‌ما، ئه‌و کچه‌ی قسه‌ی ده‌کرد زمانی به‌سترا به‌و بارودۆخه‌، ئه‌وانه‌ی چاوه‌کانیان له پیکه‌نین و دلخۆشیدا ده‌بریسکایه‌وه، ئیستا خه‌م و په‌ژاره‌ت لێ ده‌بینی، سه‌رنجیکی هه‌مووانم دا له ناخه‌وه هه‌ستم به‌ شانازی و ئاسوده‌یی ده‌کرد به‌و میهره‌بانیه‌ی ئیوانمان، ئه‌گه‌رچی سه‌روه‌ له یه‌ک که‌سه‌وه نه‌ده‌هات و که‌س نه‌چوو به‌لای سانادا، به‌لام ئیدی که‌سیکیش نه‌بوو دلخۆشیی، کورسیه‌که‌م جیه‌ئیشته‌ و چووم له ته‌نیشته‌ سانا دانیشتم و ده‌ستم خسته‌ سه‌ر شانی، سه‌ری هه‌لبه‌ری، چاوه‌کانی هه‌نده‌ به‌ نازاره‌وه ته‌ماشایان ده‌کردم وه‌ک بلێی من تاوانباری ئه‌و ژیانه‌ پیر له ژانه‌ی ئه‌و بووبم، وه‌ک بلێی نازاره‌که‌ی ره‌وانه‌ی روحی من کرابێ بیه‌یزبووم، به‌لام ده‌متوانی خۆم کۆنترۆل بکه‌م.

-هیچ نائیم ته‌نها بگری و هه‌ست به‌من بکه‌ که‌ له‌لام، لێرم و نازاره‌که‌ت هه‌له‌گرم..

ته‌نها سه‌یری کردم و خۆی له باوه‌شما جێ کرده‌وه، گریا زۆر گریا، ئه‌وکات تیگه‌هیشتم هه‌ندیک جار باوه‌شیکێ پیر میهره‌بانی

کهم نیه، تیگه‌یشتم که هم‌میشه قسه‌کردن خه‌مر هوین نیه، به‌لکوو هه‌ندیکجار تهنه‌ها پئویسته بیده‌نگ بی، بیده‌نگی کاریکی گهور متر دهکات.

ئهو کچیکی زور نهینی پاریز بوو، گهر بتویستایه قسه‌یه‌کی لی وهر بگری ده‌بویه زور ماندوو بیی، کچیکی ترساوبوو، هم‌میشه نیگاگانی له گوشه‌یه‌ک گیر ده‌بوو و خه‌یالیکی دوور دهر ویشت که به ژاوه ژاوی ناو پوله‌کش خه‌یاله‌گانی نه‌ده‌چرا.

ئیمه دهر باره‌ی سانا تهنه‌ها ده‌مانزانی باوکیکی توندرووی هه‌بووه و چهند سالیکی پنیشت مردوو، پیموابوو ده‌کرا ئه‌وه بو ئه‌و دلخوشکهر بی که له مه‌ینه‌تی و سوکایه‌تی رزگاری بووه، به‌لام هم‌میشه نه‌مانی باوکیکی درنده مایه‌ی خوشحالی و به‌خته‌هوی نیه، له کوتاییدا که‌سینک سایه و سینه‌ره‌ته که له خوینی خوته هیچ نه‌بی که ده‌ستت بو ببا جهرگی نازاری ده‌بی! له وانه‌ی کوتاییدا ماموستا که‌مان نه‌هاتبوو بویه منیش له‌لای سانا دانیشتم و بیده‌نگ بووم، سه‌یریکی کردم وتی.

-نامه‌وی جیی به‌زه‌یی بم.

-هیچ که‌س جیی به‌زه‌یی نیه، به‌لام مروقه‌کان به‌ته‌نه‌ها ناتوانن هیچ نازاریک تیپه‌رینن، گهر هاو‌رازیکیان نه‌بی.

-ئیمه نه‌مان بوو، هم‌میشه نازار که‌مان تهنه‌ها خومان چیشتمان و تالاهه‌که‌مان خوار ده‌وه، تا ئه‌وه‌ی که دایکم به‌رگه‌ی نه‌گرت، منیش که نازانم ئه‌مه مردنه یان ژیان!

-سانا سهیری دهورو بهرت بکه، ههموومان هه لگري نازاريکين، به لام رهنکه هاوشيوه يهک نه بين، ههرکس به جوریک بييهز هبي ژيانى بينيووه، ليره نه گهر ژيان نه به زيني خراب نه شيکي! نه گهر به هيز نه بي خراب ويرانت دهکات. من هه تاوه کوو نئستا نازانم که گرفتى تو چيه، به لام دزمانم گهر دهر د هه بي دهر مانيش ده بي، گهر کيشه هه بي چار سه ريش ده بي.

-جانان مروّف که له ناراميدا بي جياوازه له وهى که له نازاردايه، بير بکه وه کچيک له ۱۳ سالى باوکى دهرى، له ۱۵ سالى به شووده درى، دواى تهنه ههفته يهک به بوختانیک بتگهر يينه وه، ئاخر کچيک تهنه هه ۱۵ سالى هيشتا چى له ژيان گه هيشتوه که هه له بکات! من هيشتا چاوم نه کردبو وه له نيو شهرى خيزان په روه رده بووم، هه نه وه ندهى گهر هبووم به شوودرام و دواتر بووم به ياسى بنه ماله! دوو سال به سه ر ئه دوخه تپه ريو وه نئستاش به نمونه ي کچيکى لکه دار نه هينر يمه وه که خوّم نازانم تاوانه کهم چيوو! ده لئين دايکم له خه مى من نه خوشکهوت و مرد. له ماله خالنيکم وهک خويان وتنه ي بو خزمه تکارى بردراوم و له خيزى خويان بو خو يندم نه نيرن، نئستا نه کرى پيم بلنى کى خه ميکى هينده سهخت هه لنه گرى؟ به چهند هاوراز نه م نازاره نه بر يته و کامه دهرمان بو نه م دهرده به سووده؟ رهنکه چار سه ريک هه بي به لام درهنکه، درهنکه بو ساريژ بوونى ئه وه هه مو برينه، من تهنه چاوه ربي رووداويکم که دلنيام روژيک رووده ات، نهوکات کو تا هه ناسه ي ئاسوده نه کيشم..

لهو رستهیهی کۆتایی تینهگهشتم، بهلام ههستم به ترسیکی زۆر کرد. ئەو رۆژه و رۆژانی دواتر ههمیشه چاوم لهسەری بوو و ریگم دەدا تەنها خۆی قسە بکات، پرسیار بکات و ولامی خۆی بداتەوه، تەنها دەمویست ئەو ئالۆزیهە میشکی بهیننیه سەرزاری. ئەو باسی ئازاری دەکرد من باسی ئومیدم بۆدەکرد، ئەو مردنی له میشک بوو من دەمویست خۆشەویستی ژیانی لا دروست کهم، هەرچەن بۆ من کاریکی ئاسان نەبوو هینده گهوره نەبووم له ههموو شتیک تییگم، بهلام هەتا ئەو شوینەیی پیم دەکرا ئەمویست له لای بـم، نازانم که دەمویست بۆخۆمی بسەلمینم مروقایەتی ماوه، یان بۆ ئەوی بسەلمینم دەکری ژیان مروقایی جوانیشی پیشان بدات.

رۆژیک هاته ژوورەوه، یهکهەم جار بوو ددانه ورده سپی و جوانهکانی ببینن، یهکهەم جار بوو پیکەنینیکی هینده جوان لهسەر لێویکی تەنکی ئال ببینم، هاته لام زۆر بهسەر سورماوی تەماشام دەکرد!

-جانان پەتی درۆ کورته، مروقایی بۆ هەرقسەیهک که دهیکا زۆر به خراپی باجهکهی وەردهگری!

جاریکی تر رستهیهکی وت که من نهینیهکانی پشتیم نەدەزانی، بهلام دوباره تەنها گویم بۆگرت. ئەورۆژه زۆر به خوشحالی ریگهی مالهوهی گرتەبەر، لەدوای رۆژانیکی زۆر منیش بۆ جاریک لهئەو بیخەمبووم، تاوهکوو ئەوهی سبهی گهرامهوه قوتابخانه لافیتەیی مردنی قوتابییەکیان دانابوو، دلم داخوری که نزیک بومهوه (سەنا، قوتابی قوناعی پینجەم، بهکارهساتیکی

دلتەزىن مائىلوايى لىكردىن). خراپترىن و پىر ئازارترىن دىرى
ژيانم بوو كە خوئىندىبىتمەو، چوومە بەر دەرگاكيان ديار بوو
كە خوى كوشتبوو، ئەو ئەنجامى دا، كۆتا ھەناسەى
پىرئاسودەيى خوى ھەلمزى، بۆ ھەمووان دەرکەوت كە لە
تەلاقدانى خەتابار نىيە و ھەلەيەكى نەكردووە! كۆمەلگە بوون
بە بكوژى دايك و كچىك، كچىك كە ھەموو رۆژىك
دەكوژرا، لەراستىدا كاتىك بىتەويت سزاي كەسەيك بەدى و بىي
بە ئازار لەدلىيا بە خۆكوشتن نا، ئەو ھەنا كە گەنجى سەردەم بە
ئاسانتىرەين رىگاي دەر باز بوونى دەزانن، بەلكو دەكرى بە
بەھىز بوون و سەرکەوتن ببىت نە ژانى دلى كەسانىك،
خۆسەلماندن و خۆخۆشويستىن باشتىرەين تۆلەكردنەوھەيە،
مروڤ بوونەوھەريكى سەيرە، ئەگەرچى خاوەن ھزر و ھۆشە،
بەلام ھەرگىز نازانىت ئەنجامى وشەكانى چى دەبى، رەنگە
ھاندانى كوشتنى كەسەيك ببىت، رەنگە ھۆكارى خۆكوشتنى
كەسەيكى دىكەببىت، ئىمە قسە دەكەين و كەسەيكى دىكە دەكەين
بەقوربانى.

چی بچڻیت ئهوه دهوریتهوه

روژڻیکی زستان بوو. جادهکان بهستبوویان، به ئهستم چهند کهسڼکت دهبنی له دهرهوه پياده بوايه، نازمهلهکان گرمولهیان کردبوو لهپهنا دیوارهکان و به مههستی ئهوهی به توکی خوځیان گهرم ببنهوه، بالندهکان بویری ئهوهیان نهبوو بفرن، گهلاکان بهرگیکی تهنکی شهختهیان گرتبوو، ههموو شونڼیک شهخته و قوراو بوو، منیش به پهله دهمویست چهند پارچه نانکی گهرم بو ژهمی بهیانی ببهمهوه و لهگهله خیزانهکهه قاولتیهک بکهین، مندالهکانیش چاوهړیوون خیرا بگهړیمهوه و بهره قوتابخانه بهرڼیان بکهه. نزیکي نانهوا خانهکه بوومهوه پیاوړیکم بینی خوځی بچوک کردبووهوه له سهرامندا خهړیکبوو دهییهست. سلوم لڼی کرد، خیرا خوځی قیت کردهوه و ولامی دامهوه، به مانای ئهوهی ریزی گرتووم و که من تپهړیم و ئاورم دایهوه دهبنیم دیسانهوه به لاوازی خوځی بچوک کردهوه، زور دلگران بووم بو، چووم نانهکهه کری و ئهم جاره دوو پارچهی زیاترم خسته سهه نانهکان.

کاکي نانهوا: بهرهکهنتان تپکهوئ، ئیشهلا مندالهکان گهورهبوون و پڼویستیان بهوهیه خواردنی زیاتر بخون.

منیش بزهیهم کرد، نا مامه گیان، مندالی ئهم سههدهمه له خواردنی بیسود و زیان بهخشه ئاماده کراوهکان زیاتر کوا دهران نانخوردن و چیژی پارچه نان چیه؟ خوا بیکاته قسمهت میواندار ئهبین.

ئیدی ملی رینگەم گرتە بەر و دیسانەوہ پیرە پیاوم بینی،
چەمبەمەوہ :سلاو بابە گیان.

بە نووزەہیەکەوہ-سلاو رۆلە؟

-دەلیم ئەمڕۆ گەلێ ساردە، پیم خۆشە میوانی من بیی ناكری
لیرە ناتوانم جیت بەیلم، تەکا ئەكەم لەگەلم وەرە تەنھا ئەمڕۆ بۆ
سبەینی خودا دەرگا یەكمان لێ ئەكاتەوہ.
ئیدی پیرە پیاو هیچ پینداگیر یەكی نەكرد چونكە بەراستی
سەرما یەكی تاقەت پروكین بوو و نەهێ ئەتوانی بەرگە بگریت،
لە دەرگام دا و خیزانەكەم دەرگا كەهێ كردهوہ و سەیری كردم و
لیم تیگەیشت و بەخیز هاتنیكی گەرموو گوری میوانەكەهێ كرد،
چەن هەستەم بە شانازی ئەكرد ئەكاتە، ئەگەرچی لە سەرماو
سۆلەہیەكی وەھادا و میوانیك بە بی ناگادار كردهوہ، بەبی
ئەوہی خیزانەكەم ناگادار بی میوانیك لەگەل خۆم دەبەمەوہ و
بەبی هیچ پرسیار كردنیك یارمەتیدا تاوەكوو بردیە ژوووری
میوانەكە و چایەكی گەرم و پەنیر و ھەرچی خوا كردییتە
قەسمەت بۆ ئەو بەیانە لەسەر سینێك رازاندیەوہ، ھینای و
قەرمووی كرد؛ بابەگیان بەفرموو نان بخۆ و وادانی مائی خۆتە.

لەسەر ئیزنت ھاوسەرەكەم لیرەہ تا مائی خەسوم دەچم و
دیمەوہ، مائی دا یكی من دوو مأل لەولا تری ئیمەوہ بوون،
چوو بوو دەستیك جلی باوكمی ھینابوو تاوەكو ئەو پیاوہ
پۆشاكەكانی لایبا و ئاسودە بی، دواتر چووہ ئاشپەزخانە و ھیچی
نەوت، زۆر سەرسام و خۆشحال بووم، ھەمیشە دەمزانی
ھاوسەرەكەم خانمیكی خانەدانە بەلام ھەرگیز نەمەدزانی بەو

شیوهیه میهر مبانه، به‌وایدا چووم: خانم بۆ ناپرسی ئەم پیاوه کتیه هیناومه؟

-چونکه دهزانم که کاریکی ههله ناکهی!

-به‌لام هه‌ر ده‌بی پرسی؟

بزه‌یه‌کی دل‌رفینی کرد، ددانه ورده‌کانی وه‌ده‌رکه‌وت و وتی: ئیستا ده‌پرسم ئەم میوانه کتیه که هه‌رگیز نه‌مبینه‌وه؟

منیش هه‌موو شتتیکم بۆ گێرایه‌وه و دواتر وتم نازانم که چی ده‌بی، به‌لام ئەمرۆ زۆر ساردبوو نه‌مه‌ده‌توانی به‌و شیوه‌یه جیی بیلم، ناخر چون ئەکرئ منداڵ به‌خێو بکه‌یت و به‌و شیوه‌یه له کۆلان بمینیته‌وه!

-ره‌نگه‌ خاوه‌ن خیزانیش نه‌بی! با له‌خۆمانه‌وه بریار نه‌ده‌ین و با ئەمشه‌و تێپه‌ری، سبه‌ی بیرى لى ئەکه‌ینه‌وه. تۆ به‌ته‌ن‌ها جیی مه‌هینه‌. برۆ به‌لای میوانه‌که‌مانه‌وه با هه‌ست به‌ نارمه‌حتی نه‌کات.

چوومه‌ نزیکى میوانه‌که دانیشتم و بینیم پیره پیاو فرمیسک ئه‌ریژئ، پرسیم چی‌بووه؟

-ئه‌گه‌ر قوربه‌سه‌ر و ده‌ر به‌ ده‌ر نه‌که‌رامایه نه‌ئه‌بووم به‌ ئه‌رک به‌سه‌ر که‌سه‌وه، من شه‌رمه‌زارم، بریا رووداوه‌کان به‌م شیوه‌یه نه‌بو‌نایه، مرۆف له‌ پرئیکا هه‌چی له‌ده‌ست نامینئ و له‌ناو ئه‌چی.

منیش دهستم لهسەر ږانه باریک و لاوازهکانی دانا و وتم من وهک باوکی خۆم تهماشام کردی و نهرکی منداله لهم سهرما و سۆلهیه ئاگاداری باوکی بی، تکا ئهکهم ریگه بده چارهیهک بدۆزمهوه و توش ئاسودهبه.

-ئهگس خاوهن موچهی خۆم بوومایه، بی شک یهکبک له کورکهکانم دهیانگرتمه خۆ و ئاوام بهسەر نه ئههات، بهلام ئیدی هس کهس که بوون به خاوهن مال و مندالی خویان بیر له دایابیان ناکهنهوه، ههتاوهکو خویان پیر ئهین و گرفتاری دهستی مندال ئهین و ئهوکاته بارودۆخی منیان بیر وهبیر دیت، وهک چۆن من نیستا باوکم بیر دیتهوه، درۆ نهوو چی بچینی ئهوه ئهدوریتهوه!

منیش ئهمويست دلی بدهمهوه، وتم ههمومان ههله ئهکهین و درهنگ به ههلهکهمان ئهزانین، لهم قسانه بووم له دهرگا درا و دایک و باوکم هاتن و سهیریکی هاوسهرهکهم کرد و سهری جولاند تیی گهیاندم که ئهو پیی وتوون بین و کهمیک لهگهل میوانهکهمان دانیشن. له دلوه جاریکی تر ههستی شانازی کردم بۆ دروست بوو، باوکم چهندین بابتهی باس کرد و وهک هاورییهک مامهلهی لهگهل دهکرد تاوهکو خیزانهکهم نانی نیوهرووی ئاماده کرد و بهیهکهوه نانی نیوهرومان خوارد، باوکم خولکی مالهکهی کرد و که بچیته مالهکهی و بهیهکهوه یاری تاوولی و دویمینه بکهن و کات بهسەر بیهن و مامه پیرهش لهبهر زوری کردنهکهی باوکم قبولی کرد، بوو به شهو و پهیههاندیم به هاورییهکهوه کرد که کهسیکی وام بینیوه و هیچ کهسی نیه و

بیرۆکهی خانەیی بەسالاچوانی پێدام و که باشتر وایه بیبەنە ئەوئ
و لەوئیش خزمەت ئەکری. ئەگەر چی بۆ مرۆف که خاوەنی
مأل و مندال بئ و رهنجی کیشابیت بۆ گهورەکردنیان، هەرگیز
خانەیی بەسالاچوان پەناگەیهکی ئارامبەخش نییه، وەلئ لەوه
باشتره له جادهکان بمینیتەوه. بۆ بهیانیهکهی چوومه مألئ باوکم
و تهواوی بابەتهکهم باسکرد، و تم بیرۆکهیهکی وا ههیه، باشتره
لهوهی لهو سهرمایهیی زستان و له گهرمای هاوین بئ مأل و
جیئ. دووپاتم کردهوه که کیشهمان نیه گهر بیکهین به
ئەندامیکی خیزانهکهمان و سهربهزمان ئەکات که لهلامان
بمینیتەوه، بهلام ئەوئیش ئەوهی پئ باشتربوو که خانەیی بەسالا
چوان پەناگەیی بیت. ئیدی کهوتینه رئ و گهیاندمه جیئ مهبهست
و زۆر سوپاس گوزارم بوو و له کۆتاییشدا وتی ئەگەر ئەتهوئ
مندالەکانت نرخت بزانتن سهرهتا نرخئ باوکت بزانه، ئەوهی بۆ
باوکتئ ئەکهی نهرکه بهلام مندالەکانیشت لهتوو هفیر نهن، تو
باوکت لهسهر دهستت دابنئی ئەوان تو ئەخهنه سهر چاوهکانیان،
زۆر دلم پر بوو بۆئ، پهشیمانی له چاوهکانیدا دیار بوو،
خهبارئ له دهنگیدا دیاربوو، بهلام ههولئ دها سوپاسگوزاری
و ئارامگری خۆئ پیشان بدات، که گهرامهوه دهستهکانئ دایک
وباوکم ماچ کرد و دووبارهم کردهوه که ههمیشه من
خزمهتکهری ئەوان ئەبم و نرخئ ههبوونیان ئەزانم.

برپار نیه ههمیشه ناراسته‌ی ژیانی تو روو له نزاربی

ئانیا کچی بچوکی مالمهوه بوو، کچیکی بیده‌نگ و خوراگر بوو، ههولێ ده‌دا ئه‌وه‌ی کهسانی ده‌که‌سه‌نی دیکه‌ دلخۆش ده‌که‌ن ئه‌و بیکات، ههمیشه‌ ویستی کهسانی ده‌ورو به‌ری له‌ پێش ویسته‌کانی خۆیه‌وه‌ بوو. رۆژانی قوتابخانه‌ی به‌ سه‌رکه‌وتوویی ده‌بری، هه‌رچه‌نده‌ که‌ له‌ خه‌م و په‌ژاره‌یه‌کی زۆریشدا ده‌ژیا، هه‌موو کاته‌کانی تاقیکردنه‌وه‌ی به‌ گریان و خه‌م به‌ری ده‌کرد، به‌لام سه‌رکه‌وتوو ده‌بوو و خیزانه‌که‌ی شانازیان پێوه‌ ده‌کرد، ئانیا هه‌رگیز به‌خته‌مه‌ر نه‌بوو، هه‌رگیز هه‌ستی به‌ ئاسوده‌یی نه‌ده‌کرد، ههمیشه‌ هه‌ستی به‌ بۆشاییه‌ک ده‌کرد له‌ ناخیا نه‌ی ئه‌زانی ئه‌و بۆشاییه‌ به‌چی پر ئه‌بێته‌وه‌، کاته‌کانی زانکۆی هاتن و هیوادار بوو له‌گه‌ل چوونه‌ زانکۆ خه‌م و په‌ژاره‌ی بره‌وێته‌وه‌، به‌لام هێنده‌ی نه‌برد بیهیوا بوو، ئاخ‌ر ئه‌و پێیوابوو زانکۆ شوینی که‌سانی ژیر و رۆشنبیره‌، زانکۆ کۆمه‌لیک گه‌نجی تیگه‌پشتوو به‌یه‌که‌وه‌ کۆده‌کاته‌وه‌ که‌ له‌ کۆتاییدا بتوانن بین به‌ رۆله‌یه‌کی به‌سود بۆ نیشتمان، به‌لام وانهبوو له‌کاتی کۆبونه‌وه‌ی قوتابیان هه‌ر یه‌که‌یان به‌ باسکردنی که‌سێکه‌وه‌ خه‌ریک بوو، یه‌کیکیان له‌ کچیکی ده‌روانی و ده‌یوت: هیلین ته‌ماشئا ئه‌وه‌ ره‌نگی جلکه‌، توخودا من له‌ بازاری کۆنه‌فرۆشه‌که‌ پێشکه‌شم که‌ن به‌ دیاری و مری ناگرم!

یەككىكى دىكەيان: سەيرى ئەو كورە بىستومە نامەى بۇ چەند كچ ناردووه و قسەيان پى وتووه.

لە دەرەوه قوتابىيەك دەبىنيت ئەو ساردىيەى دەخواتەوه قوتووهكەى لە جىي خوى جى دەهئىلى، يان ئەو ژمە نيومرۆيەى لەگەل ھاورنىيانى نۆشى دەكات و بە پىكەنين و راگۆرىنەوه لەگەل ھاورنىيانى ژمە خواردەكەى پر چىژتر دەكات، پاشماوهكەى جى دەهئىلى بۇ كارمەندەكانى ئەوى. راستە كە ئەوه ئەركى ئەوانە بەلام نىمە كە دەبوايە كۆمەلىك گەنجى رۆشنىير و تىگەيشتوو بىن و مروڤ دوست بىن، بۆچى پاشماوهكانى نىمە كەسانىكى ماندوو كۆى بكنەوه؟ لەكاتىكدا خومان پر وزه و لەشساغىن! لەناو پۆلەكاندا، مامۆستايان ماندوو نەناسانە دىنە ھۆلەكانى خويندن و وانەكان دەلئىنەوه، بەلام چەن قوتابىيەك بەبى رىزىمە دىنە ناو ھۆلەكانى خويندن وەك ئەوهى كە گرنىگ نەبى بەلايان كى لە ژورەويە. ئەمانە ھەزاران ھۆكارى تر ھەبوون كە ئانىايان وەرمز ئەكرد لە خويندنى زانكو. ئەو بىرۆكانەى دەر بارەى زانكو ھەببوون تەنھا فانتازىابوون و خەيالىكى خاوبوون، ھەرگىز ھىچ شتىك وا نەبوو كە وىناى بۇ كوردبوو، چوار سالى زانكوى بە بىھيوابىيەكەى دىكە بەرئىكرد و سەرەراى ئەوهى كە دەوترا كوا دامەزراندن؟ لەكوئى كارىك ھەيە بۆتو كە ئافرەتى؟ دەى بخوینە و لە كۆتايىدا لەمالى ھاوسەرەكەت دامەزرى، ياخود بىە بە قاپشور لە چىشتخانەكەى داىكت. ھەموو شتىك بۆنى رەشبينى و بۆنى ئازارى لى دەھات، بەلام ئەو بەھىزو خۆراگر بوو، رۆژان ھات و چوو ئانىاش نەوھستا ھەولى دا فىرى دوورومان بىى لەمالەوه و

دراوسنيکاني خوی رازی کردبوو له کارهکانی، هر رۆژو کەسنيکی دیکه‌ی نوێ دههات و پارچه قوماشيکی دههينا و کەسنيکی تری دهناسی، بۆ ئهو پيی وابوو باشتره رهنگه رۆژيک له ريگهيهکهوه دابمهزري، پيی وابوو ئهگەر پهيوهنديه کۆمه‌لايهتیهکانی فراوانترين ئهوا ههلی دامهزراندنی زياتر دهبيت. رۆژيک خانميک ديت و نانياش وهک ههميشه جوانترين جوړی مهسکی بۆ ده‌دوورئ و ئیدی ئهو خانمه ههميشه دهگهرايهوه، تاوهکو رۆژيک نانيا دهبينئ زور لاواز و رهنگ زهرد و خه‌مباره، دهپرسی: چيته خاتون گیان؟ وهک جارەکانی پيشوو ههست به خۆش‌حاليت ناکه‌م، خوا نه‌خواستنه ناساغي؟ ئهگه‌ر نا من پارچه‌کانم ده‌بهمه‌وه که‌ی چاک بویته‌وه دهگه‌ر ئيمه‌وه.

-خاتوون په‌يوهندي به‌وه نيه، تهنه‌ها که‌ميک خه‌مبارم.

-ده‌کړئ بپرسم بۆچی؟

-دياره که دايکم لاواز بووه و چه‌ند رۆژي پيشوو بر‌دومانه بۆ نه‌خوشخانه و ده‌بئ نه‌شته‌رگه‌ری بۆ بکړئ، داها‌تی ئيمه‌ش هر هينده‌يه بگه‌ينه کۆتا رۆژه‌کانی مانگ، باوکم ۲۰۰ هه‌زاري خانه‌نشينی وهرده‌گړئ و منيش وا به‌م دووروومانه هه‌ول ده‌دم ژيانمان ئاسانتر بکه‌م، ئه‌مه مانای ئه‌وه نيه که من سوپاس گوزار نه‌بم، نا، ههميشه سوپاسگوزاری په‌روه‌دگارم ئه‌وه‌تا له‌شی من ساغه و خویندتم ته‌واو کردووه و گه‌ر خودا يارمه‌تی ده‌ربئ و ده‌رگای خیر به‌روماندا بکاته‌وه ئه‌وا بي خه‌م ده‌ژين ئه‌گه‌ر نا هر چاره‌يهک ده‌بئ.

-وتت که خویندنت ته‌واو کردوه، چ به‌شیک؟

-به‌ئی، به‌شی ژمیریاریم ته‌واو کردوه، به‌لام کاریکی گونجاوم دهست ناکه‌وئ.

-زۆر خه‌بارم بۆ حالی دایکت، به‌راستی هیوادارم به‌زووترین کات شتیکت دهست که‌وئیت.

ئانیاش سوپاسی ده‌کات و پئی ده‌لئیت دوای پینج رۆژیتیر بگهریته‌وه بۆ ئه‌و پارچانه‌ی که له‌لای داینابوو بۆی بدووری.

رۆژمه‌کانی زۆر سه‌خت بوو، هه‌موو کاتیک له‌خودا ده‌پارایه‌وه ریگیه‌کی پیشان بدات، به‌لام هیوایه‌کی زۆری به‌ په‌روه‌ردگار هه‌بوو، کارمه‌کانی ده‌کرد و دایکی ده‌ینالاند، باوه‌شی پێدا ده‌کرد و ده‌یوت: دایکه گیان به‌رگه‌ بگه‌ره، ره‌نگه‌ خودا یارمه‌تیمان بدات، تکایه به‌رگه‌ بگه‌ره، له‌به‌ر من که هیچ ریگیه‌کم نیه. دایکه براکانم خودا لئیان خوشبئ قسه‌متیان نه‌بوو بین به‌ گه‌وره‌ی ماله‌که‌مان، خوشکه‌که‌شم وا خۆی له‌ بارودۆخیکه که‌س ناتوانئ داوای یارمه‌تی لئیکات، وا بارودۆخی باوکی لاوازم ده‌بینی. تکا ده‌که‌م هاوکاریم بکه به‌رگه‌ بگه‌ره، هه‌نسکی ده‌دا و دایکیشی فرمیسکه‌کانی یه‌ک به‌ دوای یه‌ک ده‌هاتنه‌ خوارمه‌وه، شوکرانه‌ی خودایان ده‌کرد و داوای یارمه‌تیان ده‌کرد.

ئیدی ئه‌و چه‌ند رۆژه‌ تپپه‌ری و خاتونه‌که هاته‌وه، به‌لام ره‌نگه ئه‌وه فریشه‌ی رزگارکه‌ر بووبئ بۆ ژبانی ئانیا و خیزانه‌که‌ی، جلوبه‌رگه‌کانی وه‌رگرت و له‌گه‌ل پێدانی ده‌ست هه‌قی ئانیا پارچه وه‌رقه‌یه‌کی پێدا، ئانیا وتی ئه‌وه چیه؟

خاتونهکه وتی: خاوهنی کارخانهیهک داوای فەرمانبهری کردبوو بۆ بهشی ژمیریاری، منیش لهتۆ باشترم شک نهئهبرد که کهسکی لیهاتوو دهر بکهوئ له کاردا، بۆیه باشتر وایه برۆیت بهلکو گونجا و توانیت کار بکهیت.

ئانیا زۆر خوشحالبوو و فرمیسکی سوپاسگوزاری و دلخۆشی دهرشت.

رۆژی دواتر چوو شۆینی مهبهست، ریگاکان و یاساکانی کارهکیان پپی وت، سهپشکیان کرد لهوهی که دهمینتهوه یان دهروات. چهند رۆژی مؤلتهیان پپدا که کاربکات و نهزمونی بکات دواتر بریار بدات، ئیدی کاری کرد و رهنکه لهبهر نهوهی زۆر چاوهریی کاریک بووبی، یان لهبهر نهوهی نهو پیشهیه بوو که چهند سال بۆی خویندبوو، بهلام خوشهویستییهکی زۆری بۆ کارهکی ههبوو، ههر زوو لهگهڵ هاوپیشهکانی ئاشنایهتی دروست کرد و بوون به هاوڕییهک بهیهکهوه، بهردهوام بوو له کارهکی، بهلام دهستی ههلهنگرت له کاری دوورومانهکهی. نهو کچیکی هینده به هیزبوو که بهتهواوی کارهکانی رابگات و تهناست کاری مالهوهشی دهکرد و خواردنیشی دروست دهکرد، تاوهکو موچهیهکی باشیان پپدا و توانی هاوکاری دایکی بکات. که دایکی نهشتهرگری کرد، بۆنهوهی له کارهکی دانهپری داوای له خوشکهکی کرد ئاگاداری دایکیان بن، دایکی بارودۆخی باشتر بووبوو و ورده ورده لهسایهی کچه بههیزهکیان کهوتبوونه ژیانیکی تا رادهیهک بی خهمهوه. ههمیشه دایکی نهیوت من پپم وابوو که کورمهکانم نهمان ئیدی

ئىمە داھاتويەكى رەش چاۋەرئىمانە، بەس سوپاس خودايە كە
كچىكت پى بەخشىن لە چەندىن كور بەھىزتر بىت، ئانىاش
دەبوت دايكە ئەگەر ھەموو شتىك بوخودا لىنگەرىين ئەو
بەندەكانى خوش دەۋىت، ھىچكات لە تەنگانەدا جىيان ناھىلى.

كۆتايى

نه بووه ژيان ههميشه يهک رهنگ بئ
ئهمرؤ به خه ميک بهرئ ده که يت

به لام

به يانيهک له گه لّ خنده کان ده ستيده که يت